

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут суспільних наук, адміністрування та права
Кафедра психології та соціально-гуманітарних дисциплін
Кафедра права та інформаційної діяльності

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: «Проектування бази даних наукового доробку дослідників України та її інтеграція в електронний каталог бібліотеки й інституційний репозитарій університету (на прикладі Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України)»

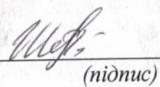
Виконав:

(підпис)

ст. гр. ІД-41

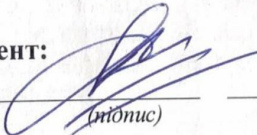
Хотинський М.Д.
(прізвище, ініціали)

Науковий керівник:

(підпис)

Шептицька Л.Б.
(прізвище, ініціали)

Рецензент:

(підпис)

Караван І.І.
(прізвище, ініціали)

Львів – 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут _____ суспільних наук, адміністрування та права
Кафедра _____ психології та соціально-гуманітарних наук, права та інформаційної діяльності
Освітній рівень _____ бакалавр
Спеціальність _____ 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
Освітня програма _____ Інформаційна діяльність

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри психології
та соціально-гуманітарних наук
_____ д.п.н., професор Гридчук О.Є.
« 18 » 01 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри права
та інформаційної діяльності
_____ к.і.н., доцент Шептицька Л.Б.
« 18 » 01 2026 р.

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА

_____ Хотинському Миколі Дмитровичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: «Проектування бази даних наукового доробку дослідників України та її інтеграція в електронний каталог бібліотеки й інституційний репозитарій університету (на прикладі Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України)»

керівник кваліфікаційної
роботи

_____ Шептицька Любов Богданівна
_____ кандидатка історичних наук, доцент
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджена наказом по університету від _____ «09» січня 2026 р. № С-22

2. Термін подання студентом кваліфікаційної роботи _____ «10» червня 2026 р.

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи: електронний каталог Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України; база даних «Праці дослідників НЛТУ України»; інституційний репозитарій НЛТУ України; автоматизована бібліотечно-інформаційна система «УФД/Бібліотека»; наукові праці з бібліотечознавства, документознавства, інформаційних технологій та цифрових бібліотек; нормативно-правові документи у сфері бібліотечної діяльності; міжнародні стандарти метаданих Dublin Core та MARC 21; матеріали вебсайту НТБ НЛТУ України та інституційного репозитарію університету.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (розділи, які потрібно розробити):
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади формування електронних інформаційних ресурсів бібліотеки.
РОЗДІЛ 2. Аналіз бази даних наукового доробку дослідників України в електронному каталозі НТБ НЛТУ України.
РОЗДІЛ 3. Проектування бази даних наукового доробку в інституційному репозитарії університету.

5. Перелік графічного матеріалу:

Додаток А. Порівняльний аналіз електронних каталогів провідних бібліотек України.

Додаток Б. Порівняльна характеристика інституційних репозитаріїв закладів вищої освіти України.

Додаток В. Структура метаданих цифрового документа відповідно до стандарту Dublin Core.

Додаток Г. Інтерфейс електронного каталогу НТБ НЛТУ України та бази даних «Праці дослідників НЛТУ України».

Додаток Д. Структурна модель бази даних наукового доробку дослідників НЛТУ України.

Додаток Е. Схема інтеграції електронного каталогу та інституційного репозитарію.

Додаток Ж. Приклад бібліографічного запису з URI-посиланням на повний текст документа.

Додаток И. Модель інформаційних потоків між електронним каталогом та репозитарієм.

Додаток К. Перспективна структура інтегрованого інформаційного ресурсу.

6. Консультанти розділів роботи (за потреби)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання «_____» _____ 20__ р.

Науковий керівник роботи

(підпис)

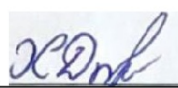
Шептицька Л.Б.

(прізвище, ініціали)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи бакалавра	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1.	Уточнення теми та погодження завдання з науковим керівником	10.01.2026 – 31.01.2026	
2.	Опрацювання наукової літератури з питань електронних каталогів, баз даних, інституційних репозитаріїв та метаданих	02.02.2026 – 28.02.2026	
3.	Аналіз електронного каталогу НТБ НЛТУ України та бази даних «Праці дослідників НЛТУ України»	02.03.2026 – 21.03.2026	
4.	Дослідження структури метаданих, пошукових можливостей та інформаційного наповнення бази даних	25.03.2026 – 25.04.2026	
5.	Розроблення концепції інтеграції бази даних з інституційним репозитарієм університету	20.04.2026 – 20.05.2026	
6.	Проектування структури бази даних, підготовка схем, моделей та графічних матеріалів	20.05.2026 - 30.05.2026	
7.	Оформлення вступу, висновків, списку використаних джерел, загальне редагування роботи	01.06.2026 – 10.06.2026	
8.	Перевірка на академічну доброчесність	до 10.06.2026	
9.	Подання завершеної роботи на кафедру	до 10.06.2026	

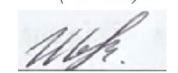
Студент

(підпис)

Хотинський М.Д.

(прізвище та ініціали)

Науковий керівник

(підпис)

Шептицька Л.Б.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Хотинський Микола Дмитрович. Проектування бази даних наукового доробку дослідників України та її інтеграція в електронний каталог бібліотеки й інституційний репозитарій університету (на прикладі Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України). Кваліфікаційна робота за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Національний лісотехнічний університет України. Львів, 2026.

У кваліфікаційній роботі досліджено базу даних «Праці дослідників НЛТУ України» як складову електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України та розглянуто її роль у представленні наукового доробку університетської спільноти в сучасному інформаційному середовищі. Особливу увагу приділено можливостям бібліографічного обліку, систематизації та пошуку наукових документів у структурі електронного каталогу бібліотеки.

У роботі проаналізовано теоретичні засади створення та функціонування бібліографічних баз даних у бібліотеках закладів вищої освіти, досліджено особливості організації електронного каталогу та визначено місце бази даних «Праці дослідників НЛТУ України» в системі електронних ресурсів Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України. Здійснено аналіз структури, інформаційного наповнення, пошукових можливостей та особливостей використання бази даних для забезпечення доступу до наукових публікацій.

На основі проведеного дослідження розроблено концепцію інтеграції бази даних із інституційним репозитарієм університету, запропоновано модель бази даних наукового доробку дослідників НЛТУ України та обґрунтовано використання інституційного репозитарію як основного середовища зберігання повнотекстових документів із подальшим доступом до них через електронний каталог за допомогою URI-посилань.

Наукова новизна роботи полягає в комплексному дослідженні бази даних «Праці дослідників НЛТУ України», аналізі можливостей її інтеграції з інституційним репозитарієм та розробленні концептуальної моделі

представлення наукового доробку університетської спільноти в єдиному інформаційному середовищі.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання запропонованих рекомендацій для вдосконалення бази даних «Праці дослідників НЛТУ України», розвитку електронного каталогу, упорядкування бібліографічної інформації та підвищення доступності наукового доробку університетської спільноти в електронному середовищі.

Ключові слова: база даних, електронний каталог, інституційний репозитарій, науковий доробок, бібліографічний запис, метадані, URI, електронні ресурси бібліотеки, НТБ НЛТУ України.

ABSTRACT

Khotynskyi M.D. Design of a Database of the Scientific Output of Researchers of the Ukrainian National Forestry University and Its Integration into the Library Electronic Catalog and the University Institutional Repository (Based on the Scientific and Technical Library of the Ukrainian National Forestry University). Qualification Thesis in Specialty 029 “Information, Library and Archival Studies”. Ukrainian National Forestry University. Lviv, 2026.

The qualification thesis examines the database “Works of Researchers of the Ukrainian National Forestry University” as a component of the electronic catalog of the Scientific and Technical Library of the Ukrainian National Forestry University and analyzes its role in representing the scientific output of the university community in the modern information environment. Particular attention is paid to the possibilities of bibliographic control, systematization and retrieval of scientific documents within the structure of the library’s electronic catalog.

The study analyzes the theoretical foundations of the creation and functioning of bibliographic databases in academic libraries, investigates the organizational features of the electronic catalog, and determines the place of the database “Works of Researchers of the Ukrainian National Forestry University” in the system of

electronic resources of the Scientific and Technical Library of UNFU. The structure, information content, search capabilities and usage features of the database for providing access to scientific publications are examined.

Based on the conducted research, a concept for integrating the database with the university's institutional repository has been developed. A model of a database for the scientific output of UNFU researchers is proposed, and the use of URI links as a means of combining bibliographic and full-text information within a unified information environment is substantiated.

The scientific novelty of the research lies in the comprehensive study of the database "Works of Researchers of the Ukrainian National Forestry University" as a component of the electronic catalog of the Scientific and Technical Library of UNFU and in the development of practical approaches to its integration with the university's institutional repository.

The practical significance of the results lies in the possibility of applying the proposed recommendations for improving the database "Works of Researchers of the Ukrainian National Forestry University", developing the electronic catalog, organizing bibliographic information, and increasing access to the scientific output of the university community in the digital environment.

Keywords: database, electronic catalog, institutional repository, scientific output, bibliographic record, metadata, URI, electronic library resources, Scientific and Technical Library of UNFU.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	6
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади формування електронних інформаційних ресурсів бібліотеки	12
1.1. Електронні каталоги та бази даних у системі бібліотечно-інформаційної діяльності	12
1.2. Інституційні репозитарії як засіб представлення наукового доробку...	17
1.3. Особливості організації метаданих та інформаційного пошуку в цифрових бібліотечних ресурсах	21
РОЗДІЛ 2. Аналіз бази даних наукового доробку дослідників України в електронному каталозі НТБ НЛТУ України	26
2.1. Характеристика електронного каталогу НТБ НЛТУ України	26
2.2. База даних «Праці дослідників НЛТУ України» як складова електронного каталогу НТБ НЛТУ України	30
2.3. Представлення та популяризація наукового доробку НЛТУ України засобами електронних ресурсів бібліотеки	33
2.4. Інформаційно-пошукові можливості бази даних «Праці дослідників НЛТУ України».....	37
2.5. Узагальнення результатів аналізу та визначення вимог до проєктування бази даних	40
РОЗДІЛ 3. Проєктування бази даних наукового доробку в інституційному репозитарії університету	44
3.1. Концепція інтеграції електронного каталогу та репозитарію	45
3.2. Проєктування структури бази даних і метадані	47
3.3. Практична реалізація та перспективи розвитку ресурсу	50
ВИСНОВКИ	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ДЖЕРЕЛ	58
ДОДАТКИ	64

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

DOI	— Digital Object Identifier
DC (Dublin Core)	— міжнародний стандарт метаданих для опису електронних ресурсів
DSpace	— програмна платформа для створення та підтримки інституційних репозитаріїв
eKMAIR	— інституційний репозитарій Національного університету «Києво-Могилянська академія»
ENPUIR	— електронний архів Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
MARC 21 (Machine-Readable Cataloging)	— формат машиночитаного бібліографічного запису
Open Access (OA)	— відкритий доступ до наукової інформації
PDF	— Portable Document Format
RDA	— Resource Description and Access
QR-код	— Quick Response code
URL	— Uniform Resource Locator
АБІС	— автоматизована бібліотечно-інформаційна система
БД	— база даних
ДСТУ	— Державний стандарт України
ЕК	— електронний каталог
ЕК НТБ НЛТУ України	— електронний каталог Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України
ІКТ	— інформаційно-комунікаційні технології
ІР	— інституційний репозитарій
Метадані (metadata)	— структуровані дані, що описують зміст, структуру та характеристики інформаційного ресурсу
НЛТУ України	— Національний лісотехнічний університет України
НТБ НЛТУ України	— Науково-технічна бібліотека Національного лісотехнічного університету України
УФД/Бібліотека	— автоматизована інформаційно-бібліотечна система «УФД/Бібліотека»

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасному інформаційному середовищі цифрові технології стали невід'ємною складовою діяльності бібліотек закладів вищої освіти. Розвиток електронних ресурсів, автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем та відкритого доступу до наукової інформації зумовлює необхідність удосконалення механізмів зберігання, організації та пошуку документів. У таких умовах бібліотеки дедалі активніше впроваджують електронні каталоги, цифрові колекції та інституційні репозитарії, які забезпечують оперативний доступ до результатів наукової діяльності.

Одним із важливих напрямів розвитку сучасних бібліотек є формування спеціалізованих баз даних, що дозволяють систематизувати наукові документи та забезпечувати ефективний пошук інформації. Такі ресурси виконують не лише довідково-пошукову функцію, а й сприяють представленню наукового доробку установи в інформаційному просторі. Для закладів вищої освіти вони є важливим інструментом обліку, збереження та популяризації результатів наукової діяльності викладачів, науковців і здобувачів освіти.

Особливого значення набувають бази даних наукових праць, які акумулюють відомості про публікації дослідників, забезпечують їх бібліографічний облік та створюють умови для подальшого використання в освітній і науковій діяльності. Наявність таких ресурсів дає змогу не лише здійснювати пошук документів за різними критеріями, а й формувати цілісне уявлення про науковий потенціал університету.

Важливу роль у цьому процесі відіграє Науково-технічна бібліотека Національного лісотехнічного університету України, яка забезпечує інформаційний супровід освітньої та наукової діяльності університетської спільноти. Одним із її електронних ресурсів є база даних «Праці дослідників НЛТУ України», що функціонує у структурі електронного каталогу та містить бібліографічні записи наукових публікацій викладачів і науковців університету. База даних виступає важливим інструментом накопичення та представлення

результатів наукової діяльності, однак подальший розвиток цифрового середовища потребує вдосконалення її структури, розширення інформаційного наповнення та інтеграції з іншими електронними ресурсами бібліотеки.

У сучасних умовах особливого значення набуває взаємодія електронного каталогу з інституційним репозитарієм університету. Поєднання бібліографічної та повнотекстової інформації в межах єдиного інформаційного простору створює додаткові можливості для пошуку, використання та популяризації наукового доробку дослідників НЛТУ України. Такий підхід сприяє підвищенню доступності наукових документів, забезпечує їх довготривале збереження та відповідає сучасним тенденціям розвитку бібліотечно-інформаційних ресурсів.

Актуальність теми кваліфікаційної роботи зумовлена необхідністю вдосконалення електронних ресурсів Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України, підвищення ефективності представлення наукового доробку університетської спільноти, а також потребою інтеграції електронного каталогу та інституційного репозитарію в єдине інформаційне середовище.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження бази даних «Праці дослідників НЛТУ України» як складової електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України та розроблення практичних пропозицій щодо її вдосконалення й інтеграції з інституційним репозитарієм університету.

Для досягнення поставленої мети визначено такі **завдання**:

1. Проаналізувати теоретичні засади створення та функціонування баз даних у бібліотечно-інформаційній діяльності.
2. Охарактеризувати електронний каталог як складову сучасного інформаційного середовища бібліотеки.
3. Дослідити особливості організації та функціонування бази даних «Праці дослідників НЛТУ України».
4. Проаналізувати структуру, змістове наповнення та пошукові можливості бази даних.

5. Визначити роль бази даних у представленні наукового доробку університетської спільноти.
6. Дослідити взаємодію електронного каталогу та інституційного репозитарію НЛТУ України.
7. Розробити концептуальну модель бази даних наукового доробку дослідників НЛТУ України.
8. Обґрунтувати напрями практичної реалізації інтегрованого ресурсу на основі електронного каталогу та інституційного репозитарію.
9. Визначити перспективи розвитку та вдосконалення бази даних «Праці дослідників НЛТУ України».

Об'єктом дослідження є електронний каталог Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України як складова інформаційно-пошукової системи бібліотеки.

Предметом дослідження є база даних «Праці дослідників НЛТУ України», особливості її функціонування, інформаційного наповнення та перспективи інтеграції з інституційним репозитарієм університету.

Методи дослідження. Для реалізації поставленої мети та виконання визначених завдань у роботі використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів дослідження. Метод аналізу та синтезу застосовано під час опрацювання наукових праць із бібліотекознавства, документознавства та інформаційних технологій. Описовий метод використано для характеристики електронного каталогу та бази даних «Праці дослідників НЛТУ України». Метод систематизації застосовано під час дослідження структури інформаційних ресурсів і метаданих. Метод моделювання використано при розробленні концептуальної структури бази даних та інтегрованого ресурсу наукового доробку дослідників НЛТУ України. Інформаційно-аналітичний метод дав змогу проаналізувати функціональні можливості автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи «УФД/Бібліотека», електронного каталогу та інституційного репозитарію НЛТУ України.

Наукова новизна дослідження полягає в комплексному дослідженні бази даних «Праці дослідників НЛТУ України» як складової електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України.

У роботі узагальнено теоретичні підходи до організації бібліографічних баз даних у бібліотеках закладів вищої освіти та визначено їх значення для представлення наукового доробку університетської спільноти.

Проаналізовано структуру, інформаційне наповнення та пошукові можливості бази даних «Праці дослідників НЛТУ України».

Запропоновано концептуальну модель інтеграції бази даних із інституційним репозитарієм університету на основі використання єдиного URI-посилання для доступу до повнотекстових документів.

Подальшого розвитку набули підходи до організації електронних ресурсів бібліотеки, спрямовані на підвищення доступності, систематизації та популяризації результатів наукової діяльності НЛТУ України.

Практичне значення кваліфікаційної роботи полягає у можливості використання отриманих результатів у діяльності Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України під час удосконалення бази даних «Праці дослідників НЛТУ України», розвитку електронного каталогу та інтеграції його з інституційним репозитарієм.

Запропоновані в роботі рекомендації можуть бути використані під час упорядкування бібліографічних записів, розширення інформаційного наповнення бази даних, організації доступу до повнотекстових документів та подальшого розвитку цифрових ресурсів бібліотеки.

Окремі результати дослідження можуть бути використані в освітній діяльності, наукових дослідженнях, а також у процесі популяризації наукового доробку НЛТУ України у національному та міжнародному інформаційному просторі.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Обсяг кваліфікаційної роботи становить 93 сторінки. Список використаних джерел налічує 42 найменування. Робота містить 24 додатки.

У першому розділі розглянуто теоретичні засади створення та функціонування бібліографічних баз даних, особливості електронних каталогів і роль наукових електронних ресурсів у діяльності бібліотек закладів вищої освіти.

У другому розділі проаналізовано базу даних «Праці дослідників НЛТУ України», досліджено її структуру, інформаційне наповнення, пошукові можливості та особливості функціонування в електронному каталозі Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України.

У третьому розділі представлено концептуальну модель бази даних наукового доробку дослідників НЛТУ України, запропоновано шляхи інтеграції електронного каталогу та інституційного репозитарію, а також визначено перспективи розвитку ресурсу.

У висновках узагальнено результати проведеного дослідження та сформульовано основні підсумки роботи.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ БІБЛІОТЕКИ

Інформаційні технології суттєво змінили підходи до організації бібліотечних ресурсів і способи роботи користувачів з інформацією. Якщо раніше основним інструментом пошуку були традиційні каталоги та картотеки, то сьогодні значна частина інформаційних ресурсів існує в електронному середовищі та доступна через мережу Інтернет. Це стосується не лише електронних каталогів бібліотек, а й баз даних, цифрових колекцій та інституційних репозитаріїв, які забезпечують доступ до результатів наукової діяльності.

Розвиток електронних ресурсів відкрив нові можливості для зберігання, систематизації та поширення інформації. Водночас збільшення обсягів цифрового контенту потребує ефективних механізмів його організації, опису та пошуку. Саме тому важливого значення набувають питання створення електронних каталогів, формування баз даних, функціонування інституційних репозитаріїв і використання метаданих для забезпечення якісного інформаційного пошуку.

У цьому розділі розглянуто основні теоретичні підходи до формування електронних інформаційних ресурсів бібліотеки, проаналізовано роль електронних каталогів і репозитаріїв у представленні наукового доробку, а також охарактеризовано особливості організації метаданих та інформаційного пошуку в цифровому середовищі.

1.1. Електронні каталоги та бази даних у системі бібліотечно-інформаційної діяльності

Розвиток інформаційного суспільства та впровадження цифрових технологій суттєво вплинули на діяльність бібліотек, змінивши підходи до формування, організації та використання інформаційних ресурсів. Упродовж останніх десятиліть бібліотеки поступово перейшли від традиційних форм

обліку документів до автоматизованих систем опрацювання інформації. У результаті цього електронні каталоги та бази даних стали невід'ємною складовою сучасної бібліотечно-інформаційної діяльності, забезпечуючи оперативний доступ користувачів до документних ресурсів незалежно від місця їхнього перебування.

У сучасних умовах бібліотека вже не обмежується функцією зберігання документів. Вона виступає важливим елементом інформаційної інфраструктури, забезпечуючи доступ до різноманітних інформаційних ресурсів, підтримуючи освітню, наукову та культурну діяльність суспільства. Зростання обсягів інформації та потреба в її швидкому опрацюванні сприяли впровадженню електронних ресурсів, які стали основою цифрового бібліотечного середовища.

Відповідно до ДСТУ 7448:2013 електронний каталог визначається як підсистема автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи, що складається з бібліографічних баз даних, інформаційного і лінгвістичного забезпечення у комплексі із системою керування базами даних та набором прикладних програм і призначена для організації доступу до баз даних бібліотеки [13]. Електронний каталог розкриває склад і зміст бібліотечного фонду, забезпечує вільний доступ до інформації про нього та функціонує в режимі реального часу.

Поява електронних каталогів стала закономірним результатом автоматизації бібліотечних процесів. Традиційні карткові каталоги протягом багатьох років виконували функцію основного пошукового інструмента бібліотеки, проте їх використання було пов'язане з низкою обмежень. Пошук необхідної інформації вимагав значних витрат часу, а доступ до каталогу був можливий лише безпосередньо в приміщенні бібліотеки. Електронні каталоги значно розширили можливості інформаційного пошуку, забезпечивши оперативний доступ до відомостей про документи через мережу Інтернет.

Основними функціями електронного каталогу є накопичення та систематизація бібліографічної інформації, забезпечення багатоаспектного

пошуку документів, надання довідкової інформації про склад фондів, підтримка бібліографічного обслуговування користувачів та інтеграція ресурсів бібліотеки у світовий інформаційний простір. На відміну від традиційних каталогів, сучасні електронні системи дозволяють здійснювати пошук за автором, назвою документа, ключовими словами, тематичними рубриками, роком видання, мовою документа та іншими параметрами.

Науковці відзначають, що електронний каталог сьогодні виконує не лише довідково-пошукову функцію, а й виступає складовою цифрової інформаційної інфраструктури бібліотеки. Зокрема, Н. Вараксіна наголошує, що автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи забезпечують інтеграцію інформаційних ресурсів, підтримують сучасні стандарти каталогізації та створюють умови для ефективної взаємодії бібліотеки з користувачами [9].

Функціонування електронних каталогів нерозривно пов'язане з використанням баз даних. У бібліотечно-інформаційній діяльності база даних розглядається як впорядкована сукупність взаємопов'язаних даних, призначених для накопичення, зберігання, опрацювання та пошуку інформації. Саме база даних є інформаційною основою електронного каталогу та забезпечує його ефективне функціонування.

Бібліотеки використовують різні види баз даних залежно від специфіки інформаційних ресурсів і потреб користувачів. Найбільш поширеними є бібліографічні бази даних, що містять структуровану інформацію про документи. Крім них формуються повнотекстові бази даних, які забезпечують доступ до електронних копій документів, а також тематичні бази даних, присвячені окремим галузям знань, історичним подіям, персоналіям або результатам наукових досліджень. Такі інформаційні ресурси значно розширюють можливості бібліотек щодо задоволення інформаційних потреб користувачів.

Розвиток електронних каталогів значною мірою пов'язаний із впровадженням автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем. Серед програмних продуктів, що використовуються в бібліотеках України, найбільш

поширеними є ІРБІС, Koha, UniLib, УФД/Бібліотека та інші системи. Їх використання забезпечує автоматизацію комплектування фондів, каталогізації документів, організації інформаційного пошуку та обслуговування користувачів. Крім того, сучасні системи підтримують міжнародні стандарти бібліографічного опису та забезпечують інтеграцію бібліотечних ресурсів із зовнішніми інформаційними платформами [14; 39].

Про активний розвиток електронних каталогів свідчить досвід провідних бібліотек України. Так, електронний каталог Одеської національної наукової бібліотеки постійно поповнюється новими бібліографічними записами та забезпечує цілодобовий доступ до інформації про документи, що зберігаються у фондах бібліотеки. Станом на початок 2026 року електронний каталог містив понад 486 тисяч бібліографічних записів, відображаючи як нові надходження, так і результати ретрокаталогізації рідкісних видань і спеціалізованих фондів [28].

Показовим є також досвід Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки, де електронний каталог функціонує на базі автоматизованої системи ІРБІС. Користувачам доступні простий та розширений пошук, пошук за тематичними рубриками, можливість перегляду нових надходжень, збереження історії пошуку та інші додаткові сервіси [40]. Це свідчить про поступовий перехід бібліотек від традиційного бібліографічного обліку до створення сучасних інформаційно-пошукових систем.

Університетські бібліотеки також активно впроваджують електронні каталоги та цифрові сервіси. Зокрема, Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка забезпечує доступ до електронних ресурсів через власний каталог, а бібліотеки закладів вищої освіти дедалі частіше використовують сучасні програмні платформи, зокрема Koha та UniLib [26; 27 ;7]. Такі системи дозволяють поєднувати бібліографічні записи з електронними ресурсами, удосконалювати пошукові механізми та створювати зручне інформаційне середовище для навчання і наукової роботи.

Для узагальнення особливостей функціонування електронних каталогів провідних бібліотек України було проведено їх порівняльний аналіз, результати якого подано в Додатку А.

Аналіз представлених даних показує, що електронні каталоги сучасних бібліотек України розвиваються у напрямі розширення функціональних можливостей та інтеграції з іншими цифровими ресурсами. Незалежно від використаного програмного забезпечення, усі досліджені системи забезпечують багатокритеріальний пошук і віддалений доступ до інформації. Водночас простежується тенденція до поєднання електронних каталогів із цифровими колекціями, електронними бібліотеками та іншими інформаційними ресурсами [17; 41].

Особливу увагу привертає використання автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем нового покоління, які забезпечують не лише каталогізацію документів, а й підтримують електронне обслуговування користувачів, статистичний облік використання ресурсів та інтеграцію з вебсервісами. Це свідчить про поступовий перехід від традиційної моделі бібліографічного обліку до створення комплексного цифрового інформаційного середовища бібліотеки [14; 25; 39].

Отже, електронні каталоги та бази даних є важливими інструментами організації інформаційних ресурсів сучасної бібліотеки. Вони забезпечують систематизацію документів, оперативний доступ до інформації та підтримку освітньої й наукової діяльності користувачів. Подальший розвиток електронних каталогів пов'язаний із розширенням цифрових сервісів та інтеграцією різних інформаційних ресурсів, що створює передумови для формування інституційних репозитаріїв, цифрових колекцій та відкритих наукових архівів. Саме тому наступним етапом розвитку електронних інформаційних ресурсів бібліотек стало створення інституційних репозитаріїв, які забезпечують накопичення, довготривале зберігання та поширення результатів наукової діяльності в цифровому середовищі.

1.2. Інституційні репозитарії як засіб представлення наукового доробку

Сучасний розвиток науки відбувається в умовах цифрової трансформації інформаційного середовища та активного впровадження принципів відкритого доступу до результатів наукових досліджень. Якщо традиційно поширення наукової інформації здійснювалося переважно через друковані видання, то сьогодні дедалі більшого значення набувають електронні ресурси, які забезпечують оперативний доступ до наукових матеріалів незалежно від місця перебування користувача. Одним із найважливіших інструментів представлення та поширення результатів наукової діяльності стали інституційні репозитарії.

Формування інституційних репозитаріїв безпосередньо пов'язане з розвитком концепції відкритого доступу (Open Access), яка на початку XXI століття започаткувала новий підхід до поширення наукових знань. Важливим етапом становлення цього руху стало ухвалення Будапештської ініціативи відкритого доступу (Budapest Open Access Initiative) у 2002 році. У документі наголошувалося на необхідності забезпечення вільного та безоплатного доступу до результатів наукових досліджень через мережу Інтернет, а також на праві користувачів читати, копіювати, поширювати та використовувати наукові праці за умови дотримання авторських прав [3].

Подальший розвиток ідей відкритого доступу відобразила Берлінська декларація про відкритий доступ до знань у галузі природничих та гуманітарних наук, прийнята у 2003 році. У документі підкреслюється важливість використання Інтернету як універсального середовища для поширення наукових знань та підтримується створення електронних архівів і репозитаріїв для довготривалого збереження результатів наукової діяльності [2]. Значення Берлінської декларації підтверджується тим, що до неї приєдналися сотні університетів, наукових установ, бібліотек та громадських організацій у різних країнах світу. В Україні принципи декларації підтримують провідні заклади вищої освіти, зокрема Національний університет «Києво-

Могилянська академія», який розвиває власний інституційний репозитарій eKMAIR як складову політики відкритого доступу.

У сучасному науковому середовищі інституційний репозитарій розглядається як електронний архів установи, призначений для накопичення, систематизації, довготривалого зберігання та поширення результатів наукової, освітньої та навчально-методичної діяльності. Головною особливістю репозитарію є забезпечення відкритого доступу до цифрових документів та збереження їх упродовж тривалого часу. На відміну від звичайних вебресурсів, де інформація може змінюватися або втрачатися, репозитарій забезпечує стабільність доступу до документів і створює умови для їх надійного архівування.

Науковці розглядають інституційні репозитарії як важливу складову інфраструктури відкритої науки. Н. Купріянова зазначає, що відкритий доступ до результатів досліджень сприяє підвищенню ефективності використання наукової інформації, розширює можливості наукової комунікації та забезпечує ширше представлення результатів досліджень у міжнародному інформаційному просторі [24]. Відкритість наукових матеріалів сприяє їх швидшому поширенню, збільшенню кількості звернень до публікацій та підвищенню рівня цитованості наукових праць.

Важливу роль у розвитку інституційних репозитаріїв відіграють бібліотеки закладів вищої освіти. Саме вони найчастіше забезпечують організацію процесів накопичення, опису, збереження та поширення цифрових документів. У сучасних університетах бібліотека поступово перетворюється на центр управління цифровими інформаційними ресурсами, а інституційний репозитарій стає одним із ключових інструментів реалізації інформаційної політики закладу освіти.

Прикладом такого підходу є інституційний репозитарій Національного лісотехнічного університету України. Відповідно до Положення про інституційний репозитарій НЛТУ України, він визначається як відкритий електронний архів університету, призначений для накопичення, довготривалого

зберігання та забезпечення відкритого доступу до результатів наукових досліджень, створених працівниками та здобувачами освіти університету [31]. Основною метою функціонування репозитарію є сприяння розвитку науки й освіти шляхом систематизації та поширення інтелектуального доробку університетської спільноти.

Серед основних завдань репозитарію НЛТУ України визначено забезпечення довготривалого збереження електронних документів, підвищення доступності результатів наукової діяльності університету, підтримку академічної доброчесності та формування структурованої системи обліку наукових праць [31]. Таким чином, репозитарій виконує не лише архівну функцію, а й сприяє популяризації наукових досягнень університету в національному та міжнародному інформаційному просторі.

Особливістю інституційних репозитаріїв є різноманітність документів, що можуть у них зберігатися. До складу таких ресурсів зазвичай входять наукові статті, монографії, дисертації, автореферати, матеріали конференцій, навчально-методичні видання, кваліфікаційні роботи, презентаційні матеріали та інші результати інтелектуальної діяльності. Структурована організація фондів забезпечує зручний доступ до документів та сприяє ефективному використанню інформаційних ресурсів.

Суттєвою перевагою інституційних репозитаріїв є їх вплив на наукову видимість університету та окремих дослідників. Розміщення публікацій у відкритому доступі сприяє збільшенню кількості переглядів, завантажень і цитувань, що позитивно впливає на наукометричні показники авторів та установи загалом. Крім того, репозитарії забезпечують інтеграцію результатів досліджень у міжнародний інформаційний простір через взаємодію з пошуковими системами та науковими сервісами.

В Україні активно функціонують репозитарії багатьох закладів вищої освіти. Серед найбільш відомих можна назвати eKMAIR Національного університету «Києво-Могилянська академія» та ENPUIR Українського державного університету імені Михайла Драгоманова [8; 15]. Їх діяльність

демонструє, що інституційні репозитарії поступово стають невід'ємною складовою цифрової інфраструктури університетів та важливим засобом поширення результатів наукових досліджень.

Порівняльну характеристику окремих університетських репозитаріїв України наведено у Додатку Б.

Місце інституційного репозитарію в цифровому інформаційному середовищі університету та його взаємозв'язок з електронним каталогом бібліотеки представлено на Рис. 1.1. у Додатку Б.

Разом із тим репозитарій і електронний каталог виконують різні, але взаємодоповнювальні функції. Репозитарій орієнтований насамперед на накопичення, збереження та поширення повнотекстових документів, тоді як електронний каталог забезпечує пошук, навігацію та бібліографічне розкриття інформаційних ресурсів бібліотеки. Саме тому інтеграція цих двох систем створює додаткові можливості для користувачів, забезпечуючи доступ як до бібліографічного опису документа, так і до його повного тексту.

Основні функції інституційного репозитарію в системі наукової комунікації наведено на Рис. 1.2. у Додатку Б. Як видно зі схеми, репозитарій забезпечує не лише накопичення та довготривале зберігання результатів досліджень, а й сприяє їх поширенню, використанню в освітній і науковій діяльності та підвищенню видимості наукового доробку університету.

Таким чином, інституційні репозитарії є важливим засобом представлення наукового доробку дослідників у цифровому середовищі. Вони забезпечують накопичення, систематизацію, довготривале зберігання та відкритий доступ до результатів наукової діяльності, сприяють розвитку відкритої науки та підвищенню видимості наукових досліджень. Водночас ефективне функціонування репозитаріїв значною мірою залежить від якості організації метаданих та інформаційно-пошукових механізмів, що зумовлює необхідність детального розгляду цих питань у наступному підрозділі.

1.3. Особливості організації метаданих та інформаційного пошуку в цифрових бібліотечних ресурсах

Ефективне функціонування сучасних електронних каталогів, цифрових бібліотек та інституційних репозитаріїв неможливе без належної організації інформації. Зі зростанням кількості цифрових документів особливого значення набуває проблема їх опису, систематизації та забезпечення швидкого доступу до необхідних ресурсів. Саме тому одним із ключових елементів функціонування цифрових бібліотечних ресурсів є система метаданих, яка забезпечує структурований опис документів і створює основу для інформаційного пошуку.

Поняття «метадані» найчастіше визначають як дані про дані. У цифровому середовищі метадані являють собою структуровану інформацію, що характеризує зміст, походження, структуру, технічні параметри та умови використання цифрового об'єкта [4]. Вони дозволяють не лише ідентифікувати документ, але й забезпечують його інтеграцію в інформаційні системи, зберігання та подальше використання.

Для бібліотечно-інформаційної діяльності метадані мають особливе значення, оскільки саме вони є основою бібліографічного опису електронних документів. Якщо в традиційній бібліотеці пошук здійснювався за допомогою каталогів і картотек, то в цифровому середовищі цю функцію виконують метадані, які формують інформаційно-пошуковий апарат електронного ресурсу.

У сучасних цифрових бібліотеках та репозитаріях використовуються різні типи метаданих. Найважливішими є описові, адміністративні та структурні метадані.

Описові метадані призначені для змістового розкриття документа та забезпечення його пошуку. До них належать назва документа, відомості про автора, анотація, ключові слова, тематичні рубрики, класифікаційні індекси, відомості про видавця та інші елементи бібліографічного опису. Саме описові метадані найчастіше використовуються користувачами під час пошуку інформації.

Адміністративні метадані містять інформацію, необхідну для управління цифровим ресурсом. Вони можуть включати відомості про дату створення документа, тип файлу, формат зберігання, умови доступу, авторські права та інші технічні характеристики. Такі дані є важливими для довготривалого збереження електронних документів та організації роботи цифрових колекцій.

Структурні метадані відображають взаємозв'язки між окремими елементами цифрового об'єкта. Вони забезпечують навігацію між частинами документа, визначають порядок розміщення сторінок, розділів або додатків і дозволяють користувачеві працювати зі складними електронними ресурсами як із цілісним інформаційним об'єктом.

Особливість цифрових ресурсів полягає в тому, що для їх опису недостатньо лише традиційного бібліографічного запису. Електронний документ потребує додаткової інформації про формат файлу, умови доступу, технічні характеристики та структуру. Саме тому метадані виступають не лише інструментом пошуку, а й важливим засобом управління цифровими ресурсами.

Для забезпечення сумісності інформаційних систем у міжнародній практиці використовуються стандартизовані схеми метаданих. Найбільш поширеними серед них є MARC 21 та Dublin Core [4: 6].

Стандарт MARC 21 традиційно використовується в автоматизованих бібліотечно-інформаційних системах і призначений для створення машиночитаних бібліографічних записів. Його застосування забезпечує уніфікований опис документів, підтримує обмін бібліографічними даними між бібліотеками та сприяє інтеграції електронних каталогів різних установ.

Водночас у цифрових бібліотеках та інституційних репозитаріях найбільшого поширення набув стандарт Dublin Core. Його популярність пояснюється відносною простотою та універсальністю [6]. Базова схема Dublin Core містить п'ятнадцять основних елементів опису, серед яких назва документа, автор, тема, опис, видавець, дата створення, тип ресурсу, формат, мова та інші характеристики. Використання цього стандарту забезпечує

уніфікований опис електронних документів і підтримує обмін даними між різними цифровими платформами.

Особливого значення Dublin Core набуває в інституційних репозитаріях, створених на платформі DSpace. Саме ця схема метаданих використовується для опису більшості документів, що розміщуються в електронних архівах університетів. Оскільки інституційний репозитарій НЛТУ України також функціонує на платформі DSpace, організація метаданих у ньому ґрунтується на використанні елементів Dublin Core, що забезпечує уніфікований опис документів та їх інтеграцію до міжнародного інформаційного простору [31].

Приклад структури метаданих документа в інституційному репозитарії, сформований відповідно до елементів Dublin Core, наведено у Додатку В.

Основні елементи метаданих цифрового документа та їх роль у забезпеченні інформаційного пошуку представлено на Рис. 1.3. у Додатку В.

Поряд із якісним описом документів важливим завданням цифрових бібліотечних ресурсів є організація ефективного інформаційного пошуку. Саме можливість швидко знаходити необхідну інформацію визначає цінність електронного каталогу чи репозитарію для користувача.

У сучасних інформаційних системах використовуються різні види пошуку. Найпростішим є базовий пошук, який здійснюється за окремими елементами опису документа. Розширений пошук дозволяє одночасно використовувати декілька параметрів, наприклад автора, назву документа та рік видання. Тематичний пошук ґрунтується на використанні ключових слів, предметних рубрик і класифікаційних індексів, а повнотекстовий пошук забезпечує знаходження інформації безпосередньо у змісті документа.

Важливою складовою інформаційного пошуку є індексування документів. Під час індексування формуються ключові слова, предметні рубрики та класифікаційні ознаки, які забезпечують тематичне групування документів і підвищують точність пошукової видачі. Від якості індексування значною мірою залежить ефективність роботи користувачів із цифровими ресурсами.

Для забезпечення однозначності пошуку в електронних каталогах і репозитаріях застосовується авторитетний контроль, який сприяє уніфікації точок доступу, підвищенню точності пошукової видачі [13]. Його основним завданням є уніфікація імен авторів, назв організацій, предметних рубрик та інших елементів опису. Завдяки цьому користувач отримує повний перелік документів незалежно від можливих варіантів написання прізвища автора чи назви установи.

Метадані та пошукові механізми перебувають у тісному взаємозв'язку. Чим якісніше сформовано систему метаданих, тим вищою є точність інформаційного пошуку та ефективність використання цифрових ресурсів. Саме тому під час створення електронних каталогів, баз даних і репозитаріїв особлива увага приділяється стандартизації опису документів та уніфікації пошукових інструментів.

Отже, метадані є основою організації цифрових бібліотечних ресурсів і забезпечують систематизацію, опис, пошук та інтеграцію електронних документів у різних інформаційних системах. Використання міжнародних стандартів метаданих сприяє сумісності електронних ресурсів, підвищує якість інформаційного пошуку та створює передумови для формування єдиного цифрового інформаційного середовища. Саме стандартизована організація метаданих забезпечує можливість проектування баз даних наукового доробку дослідників України та їх ефективної інтеграції з електронними каталогами бібліотек і інституційними репозитаріями університетів.

Опрацювання наукових джерел і фахової літератури дало змогу з'ясувати, що електронні каталоги та бази даних сьогодні є важливими складовими інформаційної інфраструктури бібліотек. Вони забезпечують упорядкування інформаційних ресурсів, спрощують доступ до документів і значно розширюють можливості користувачів у навчальній та науковій діяльності. Аналіз діяльності українських бібліотек показав, що електронні каталоги вже не

обмежуються функцією обліку фондів, а поступово стають багатофункціональними інформаційно-пошуковими ресурсами.

У ході дослідження також було розглянуто особливості функціонування інституційних репозитаріїв. Встановлено, що вони відіграють важливу роль у накопиченні, збереженні та поширенні результатів наукової діяльності. Завдяки принципам відкритого доступу репозитарії сприяють популяризації наукового доробку, підвищенню його доступності та розширенню наукової комунікації як в Україні, так і за її межами.

Окрему увагу приділено питанням організації метаданих та інформаційного пошуку в цифрових бібліотечних ресурсах. Саме якісно сформована система метаданих забезпечує коректний опис документів, їх пошук, систематизацію та інтеграцію в різні інформаційні системи. Від повноти й точності метаданих значною мірою залежить ефективність використання електронних каталогів, баз даних і репозитаріїв.

Отримані результати дають можливість перейти до аналізу бази даних наукового доробку дослідників України, представленої в електронному каталозі Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України. Теоретичні положення, розглянуті в цьому розділі, стануть основою для подальшого дослідження її структури, інформаційного наповнення та розроблення пропозицій щодо інтеграції з інституційним репозитарієм університету.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ БАЗИ ДАНИХ НАУКОВОГО ДОРОБКУ ДОСЛІДНИКІВ УКРАЇНИ В ЕЛЕКТРОННОМУ КАТАЛОЗІ НТБ НЛТУ УКРАЇНИ

У другому розділі здійснено аналіз електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України та бази даних «Праці дослідників НЛТУ України», яка є об'єктом дослідження [16]. Особливу увагу приділено структурі інформаційного ресурсу, особливостям представлення наукового доробку університетської спільноти, організації метаданих та можливостям подальшої інтеграції бази даних з інституційним репозитарієм університету. Результати проведеного аналізу стануть основою для формування вимог до проектування бази даних у наступному розділі.

2.1. Характеристика електронного каталогу НТБ НЛТУ України

У сучасних умовах електронний каталог є основним інструментом доступу до бібліотечних ресурсів. Для бібліотек закладів вищої освіти він забезпечує не лише пошук документів, а й підтримку освітньої та наукової діяльності. У НТБ НЛТУ України електронний каталог є центральним елементом цифрового інформаційного середовища бібліотеки.

Науково-технічна бібліотека Національного лісотехнічного університету України активно розвиває власне цифрове середовище, поєднуючи традиційні бібліотечні ресурси із сучасними інформаційними технологіями. Для задоволення освітніх, наукових та інформаційних потреб користувачів бібліотека використовує як фізичний, так і віртуальний простір. До складу електронних ресурсів НТБ НЛТУ України входять офіційний вебсайт бібліотеки, електронний каталог, електронна бібліотека, власні бази даних, інституційний репозитарій університету та інші цифрові ресурси. Центральне місце серед них займає електронний каталог, який забезпечує доступ до більшості інформаційних ресурсів бібліотеки [30; 32].

Електронний каталог НТБ НЛТУ України функціонує на базі автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи «УФД/Бібліотека» та доступний користувачам через мережу Інтернет [16; 39]. Його створення стало важливим етапом модернізації бібліотеки та переходу від традиційних технологій обліку документів до автоматизованої системи організації інформації. Формування каталогу розпочалося у 2008 році й триває дотепер шляхом постійного поповнення, редагування та актуалізації бібліографічних записів [18; 19].

Станом на 1 січня 2026 року електронний каталог містив 218 251 бібліографічний запис. Упродовж 2025 року до нього було внесено 2588 нових записів, що відображають нові надходження до фонду бібліотеки, результати аналітичного розпису періодичних видань, збірників наукових праць, університетських видань та ресурсів відкритого доступу [20]. Загальна кількість звернень користувачів до електронного каталогу протягом року становила 28231, що свідчить про його активне використання в освітньому процесі та науковій діяльності університету.

Наведені показники свідчать про стабільне використання електронного каталогу та його важливу роль у забезпеченні інформаційних потреб студентів, викладачів і науковців університету.

Загальний вигляд головної сторінки електронного каталогу наведено на Рис. 2.1 (Додаток Г). Аналіз інтерфейсу показав, що система є зручною для користувачів і орієнтована на швидкий пошук необхідної інформації. Пошук документів можна здійснювати за автором, назвою, роком видання, мовою документа, видом видання та іншими параметрами. Окремо передбачено можливість відбору електронних ресурсів, для яких доступна електронна копія документа [16]. Це значно полегшує роботу користувачів, оскільки дає змогу одразу знайти матеріали, доступні в цифровому форматі.

Крім пошуку за бібліографічними параметрами, електронний каталог надає можливість здійснювати тематичний пошук за системою класифікаторів. Користувачі можуть знаходити документи за ключовими словами, індексами

УДК, тематичними рубриками, навчальними дисциплінами, освітньо-професійними програмами, персоналіями та іншими класифікаційними ознаками [16]. Такий підхід розширює пошукові можливості каталогу та дозволяє швидко знаходити документи за певною тематикою або напрямом дослідження (Рис. 2.2, Додаток Г).

Для окремих документів реалізовано можливість перегляду або завантаження повного тексту безпосередньо через електронний каталог. Це забезпечує оперативний доступ до необхідної інформації та спрощує використання електронних ресурсів бібліотеки.

Інформаційне наповнення каталогу є різноманітним і охоплює практично всі види документів, що зберігаються у фондах бібліотеки. До електронного каталогу включено бібліографічні записи книг, монографій, навчальних і навчально-методичних видань, дисертацій, авторефератів дисертацій, збірників наукових праць, статей із періодичних видань, матеріалів конференцій, електронних документів та інших ресурсів. Така структура забезпечує комплексне представлення фонду бібліотеки та створює зручні умови для пошуку необхідної літератури.

Важливою перевагою каталогу є наявність повнотекстових електронних документів. Водночас доступ до частини таких ресурсів здійснюється лише в локальній мережі бібліотеки та університету [13]. Такий підхід пов'язаний із необхідністю дотримання вимог авторського права та умов використання електронних видань. Завдяки цьому бібліотека поєднує забезпечення доступу до інформації з дотриманням прав авторів і видавців.

Якість бібліографічних записів підтримується шляхом постійного редагування та актуалізації даних. Каталогізація документів здійснюється відповідно до національних стандартів бібліографічного опису з урахуванням міжнародних правил каталогізації Resource Description and Access (RDA) [13].

Результати аналізу структури електронного каталогу свідчать, що він виконує не лише функцію обліку бібліотечного фонду. У його складі сформовано систему власних баз даних, які відображають специфіку освітньої,

наукової та інформаційної діяльності університету. Серед них функціонують бази даних «Генеральна систематична картотека з лісового господарства, лісової та деревообробної промисловості», «Каталог навчальних курсів», «Навчальні дисципліни», «Освітньо-професійні програми», «Персоналії», «Праці дослідників НЛТУ України», «Тематичні картотеки», «УДК», «Фонд рідкісної книги» та «Художня література» (Рис. 2.3, Додаток Г) [16; 19; 20].

Аналіз кількісних показників власних баз даних показав, що найбільшим за обсягом ресурсом є база даних «Навчальні дисципліни» (налічує понад 51 тис. записів), яка використовується для інформаційного забезпечення освітнього процесу та аналізу книгозабезпеченості навчальних дисциплін. Значне інформаційне наповнення мають також тематичні картотеки та генеральна систематична картотека з лісового господарства, що закономірно пов'язано з галузевою спрямованістю університету.

Особливе місце серед власних інформаційних ресурсів займає база даних «Праці дослідників НЛТУ України» [16]. На відміну від інших тематичних баз даних, її основне призначення полягає у накопиченні та систематизації результатів наукової діяльності університетської спільноти. База даних містить бібліографічні описи наукових статей, монографій, матеріалів конференцій, дисертацій, авторефератів, навчальних посібників та інших наукових праць викладачів, науковців, аспірантів і докторантів університету. Інтерфейс пошуку документів у цій базі наведено на Рис. 2.4 (Додаток Г). Саме ця база даних є основним об'єктом дослідження у межах даної кваліфікаційної роботи, оскільки відображає результати наукової діяльності університетської спільноти та забезпечує їх інформаційне представлення в електронному середовищі бібліотеки.

Важливою перевагою електронного каталогу є його інтеграція з іншими цифровими ресурсами бібліотеки. Каталог взаємодіє з електронною бібліотекою, локальними електронними колекціями та інституційним репозитарієм НЛТУ України. Такий підхід дозволяє користувачеві переходити

від бібліографічного опису документа до його електронної копії або повного тексту, якщо доступ до нього не обмежений авторським правом [21; 30].

Проведений аналіз дає підстави стверджувати, що електронний каталог НТБ НЛТУ України сьогодні є не лише інструментом пошуку бібліографічної інформації, а й важливим елементом цифрової інфраструктури університету. Його структура поєднує традиційні бібліотечні функції з можливостями сучасних інформаційних систем, а наявність спеціалізованих баз даних створює умови для підтримки освітньої та наукової діяльності. Особливий інтерес у межах даного дослідження становить база даних «Праці дослідників НЛТУ України», структура та інформаційне наповнення якої потребують детальнішого аналізу, що буде здійснено в наступному підрозділі.

2.2. База даних «Праці дослідників НЛТУ України» як складова електронного каталогу НТБ НЛТУ України

У ході дослідження електронного каталогу НТБ НЛТУ України особливу увагу було приділено базі даних «Праці дослідників НЛТУ України», яка є одним із найважливіших спеціалізованих інформаційних ресурсів бібліотеки. Аналіз структури електронного каталогу показав, що дана база даних займає важливе місце в системі електронних ресурсів НТБ НЛТУ України та забезпечує представлення результатів наукової діяльності університетської спільноти [16].

База даних доступна через систему класифікаторів електронного каталогу та представлена окремим тематичним розділом «Праці дослідників НЛТУ України» (Рис. 2.4, Додаток Г) [16; 18; 20]. Таке розміщення забезпечує швидкий доступ до наукових публікацій без необхідності здійснювати пошук у всьому масиві бібліографічних записів електронного каталогу.

Під час роботи з ресурсом було виявлено, що основним призначенням бази даних є накопичення, систематизація та популяризація наукового доробку викладачів, науковців, аспірантів і докторантів університету [21; 31]. У базі даних зібрано відомості про різні види наукових і навчально-наукових

документів, серед яких монографії, наукові статті, матеріали конференцій, дисертації, автореферати дисертацій, навчальні та методичні видання, збірники наукових праць, електронні ресурси та інші документи, створені працівниками університету.

Дослідження структури бази даних засвідчило, що її організація ґрунтується на персоналізованому принципі представлення інформації. Після переходу до відповідного класифікатора користувач отримує доступ до алфавітного покажчика авторів, сформованого за літерами українського алфавіту. Вибір певної літери відкриває список науковців, прізвища яких починаються на відповідну літеру, а далі — перелік їхніх публікацій. Такий підхід є зручним для пошуку наукового доробку конкретного автора та дозволяє швидко орієнтуватися в інформаційному масиві бази даних [16; 39].

Під час проведення дослідження встановлено, що база даних «Праці дослідників НЛТУ України» належить до найбільших власних інформаційних ресурсів електронного каталогу НТБ НЛТУ України. За статистичними даними електронного каталогу станом на 01.01.2026 р. вона містила понад 11 тис. бібліографічних записів. Водночас під час аналізу пошукових можливостей ресурсу було встановлено, що за окремими параметрами пошуку система формує тематичні вибірки документів. Так, у наведеному прикладі пошуку (Рис. 2.4, Додаток Г) отримано 1032 документи, що свідчить про значний обсяг інформаційного наповнення бази даних [20].

У процесі аналізу було встановлено, що пошук документів у базі даних можна здійснювати не лише через алфавітний покажчик авторів, а й за допомогою стандартних пошукових інструментів електронного каталогу. Користувач має можливість виконувати пошук за автором, назвою документа, роком видання, мовою документа та видом документа. Для уточнення результатів передбачено можливість відбору лише електронних ресурсів або окремих видів документів, що значно підвищує ефективність пошуку [16; 39].

Отримані результати свідчать, що документи відображаються у вигляді бібліографічних записів, які містять основні відомості про видання: автора,

назву документа, рік видання, місце видання, шифр зберігання, авторський знак та інформацію про наявність примірників. Для частини документів доступний перехід до розширеного бібліографічного опису, який містить додаткові характеристики документа та тематичні зв'язки з іншими ресурсами електронного каталогу. Приклад такого запису наведено на Рис. 2.6 (Додаток Д) [13; 16; 39].

Особливу увагу привертає наявність у базі даних значної кількості електронних документів. Під час дослідження було встановлено, що для окремих записів передбачено активні посилання на повнотекстові документи у форматі PDF [16; 21]. Це дозволяє користувачам не лише ознайомитися з бібліографічним описом документа, а й безпосередньо переглянути або завантажити його електронну версію. Наявність таких матеріалів значно підвищує практичну цінність ресурсу для студентів, викладачів та науковців. Приклад доступу до повнотекстового документа через базу даних наведено на Рис. 2.7 (Додаток Д).

Аналіз окремих бібліографічних записів засвідчив, що система забезпечує багаторівневе тематичне розкриття документів. Крім традиційних бібліографічних відомостей, записи містять індекси УДК, ключові слова, тематичні рубрики та зв'язки з навчальними дисциплінами. Це розширює можливості пошуку та дозволяє користувачам знаходити документи не лише за автором або назвою, а й за тематикою дослідження [13; 16; 39].

Проведений аналіз показав, що база даних інтегрована з іншими інформаційними ресурсами бібліотеки. Через бібліографічний запис користувач може перейти до електронної копії документа або отримати додаткову інформацію про його місце в тематичній структурі електронного каталогу. Такий підхід забезпечує взаємозв'язок між різними електронними ресурсами НТБ НЛТУ України та підвищує ефективність інформаційного пошуку [21; 30].

Отримані результати свідчать, що база даних є не лише засобом пошуку документів, а й інструментом представлення наукового доробку університету у цифровому середовищі. Завдяки наявності електронних версій документів та

відкритому доступу до частини матеріалів підвищується видимість наукових публікацій і розширюються можливості їх використання в освітній та науковій діяльності.

Отже, результати проведеного аналізу дають підстави стверджувати, що база даних «Праці дослідників НЛТУ України» є одним із ключових спеціалізованих ресурсів електронного каталогу НТБ НЛТУ України. Проведений аналіз засвідчив, що база даних поєднує функції обліку, пошуку, збереження та популяризації наукового доробку університетської спільноти, а також забезпечує доступ до значної кількості повнотекстових електронних документів. Наявність розвиненої системи пошуку, тематичного індексування та електронних копій документів підвищує ефективність інформаційного забезпечення освітньої та наукової діяльності. Крім того, база даних сприяє поширенню результатів наукових досліджень і підвищенню видимості наукового доробку НЛТУ України в цифровому інформаційному просторі.

2.3. Представлення та популяризація наукового доробку НЛТУ України засобами електронних ресурсів бібліотеки

У НТБ НЛТУ України представлення та популяризація результатів наукової діяльності здійснюється через систему взаємопов'язаних електронних ресурсів. До неї входять електронний каталог, база даних «Праці дослідників НЛТУ України», інституційний репозитарій, офіційний вебсайт бібліотеки та сторінки в соціальних мережах. Взаємодія цих ресурсів забезпечує накопичення, збереження, поширення та популяризацію наукового доробку університетської спільноти [16; 21; 30].

Центральним елементом системи представлення наукових публікацій є база даних «Праці дослідників НЛТУ України», що функціонує у складі електронного каталогу бібліотеки. Вона акумулює бібліографічні відомості про результати наукової діяльності викладачів, науковців, аспірантів і докторантів університету. Станом на 01.01.2026 р. база даних містила понад 11 тис. бібліографічних записів і належала до найбільших власних інформаційних

ресурсів електронного каталогу [20]. Робота з її наповнення триває постійно, оскільки до ресурсу регулярно додаються нові публікації, а наявні записи уточнюються та актуалізуються відповідно до змін у науковому доробку університетської спільноти.

Важливим інструментом поширення результатів наукової діяльності є Інституційний репозитарій НЛТУ України (IRUNFU), створений на платформі DSpace. Репозитарій забезпечує накопичення, довготривале зберігання та відкритий доступ до повнотекстових наукових і навчальних матеріалів університету. На відміну від електронного каталогу, де переважають бібліографічні записи, репозитарій орієнтований насамперед на представлення повних текстів документів [21; 31].

Під час дослідження встановлено, що наповнення репозитарію відбувається повільніше порівняно з електронним каталогом, що пов'язано з необхідністю дотримання вимог авторського права [31; 34]. Для розміщення матеріалів автор подає інформаційну картку документа та надає дозвіл на його оприлюднення відповідно до чинних нормативних документів університету. Саме тому кількість документів у репозитарії є меншою, проте їх інформаційна цінність значно вища, оскільки користувач отримує доступ до повного тексту документа.

Аналіз структури репозитарію засвідчив, що в ньому сформовано окремі фонди та колекції, присвячені діяльності Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України. До них належать бібліографічні покажчики, документи бібліотеки, інформаційні ресурси НТБ НЛТУ України та матеріали бібліотечного фонду. Станом на момент проведення дослідження у цих колекціях було представлено близько 253 документів, а загальна кількість їх переглядів становила 859. Отримані показники свідчать про поступове розширення використання репозитарію та зростання інтересу користувачів до ресурсів відкритого доступу.

Загальний вигляд колекцій Науково-технічної бібліотеки в Інституційному репозитарії НЛТУ України наведено на Рис. 2.8 (Додаток Е).

Структуру фонду «Бібліотечний фонд» представлено на Рис. 2.9 (Додаток Є), а статистичні показники використання колекцій НТБ НЛТУ України — на Рис. 2.10 (Додаток Ж) [21].

Важливе значення для представлення наукового доробку університету має офіційний вебсайт НТБ НЛТУ України [30]. Через нього користувачі отримують доступ до електронного каталогу, інституційного репозитарію, віртуальних виставок, бібліографічних ресурсів, бюлетенів нових надходжень та інших інформаційних продуктів бібліотеки. Такий підхід забезпечує інтеграцію різних електронних ресурсів в єдиному інформаційному просторі та спрощує доступ до наукової інформації.

Окремим напрямом популяризації наукового доробку є підготовка бібліографічних та біобібліографічних покажчиків. Цю роботу здійснює інформаційно-бібліографічний відділ НТБ НЛТУ України [20; 30; 32]. Покажчики створюються до ювілейних дат провідних учених університету, визначних подій в історії закладу, а також з метою висвітлення актуальних напрямів наукових досліджень і представлення нових наукових видань.

Проведений аналіз показав, що щороку бібліотека готує низку бібліографічних та біобібліографічних покажчиків, серед яких особливе місце займає серія «Вчені нашого університету» [18; 19; 20]. У межах цієї серії підготовлено видання, присвячені науковій діяльності відомих учених НЛТУ України, зокрема Володимира Загорського, Юрія Дадака, Володимира Кучерявого, Юрія Туниці та інших дослідників. Такі покажчики містять систематизовані відомості про наукові праці, основні напрями досліджень та внесок учених у розвиток науки й освіти.

Бібліографічні та біобібліографічні покажчики є не лише довідковими ресурсами, а й важливим засобом збереження наукової спадщини університету. Вони дозволяють комплексно представити результати діяльності окремих учених та наукових шкіл, систематизувати інформацію про їхні публікації та забезпечити її доступність для дослідників. Електронні версії покажчиків розміщуються на вебсайті бібліотеки в розділі «Ресурси бібліотеки», що

забезпечує відкритий доступ до них незалежно від місця перебування користувача [20; 30].

Приклад представлення бібліографічних ресурсів на вебсайті НТБ НЛТУ України наведено на Рис. 2.13 (Додаток І).

Важливою складовою популяризації є також представлення бібліографічних ресурсів в Інституційному репозитарії НЛТУ України. У репозитарії сформовано окремий фонд «Бібліографічні покажчики», який містить біобібліографічні, науково-допоміжні та рекомендаційні покажчики, а також матеріали серії «Вчені нашого університету». Розміщення цих видань у відкритому доступі забезпечує їх довготривале зберігання, підвищує рівень використання та сприяє поширенню інформації про наукові досягнення університетської спільноти [20; 21; 30].

Фонд «Бібліографічні покажчики» в інституційному репозитарії та серію «Вчені нашого університету» представлено відповідно на Рис. 2.11 і Рис. 2.12 (Додаток 3).

Для привернення уваги до нових видань та результатів наукової діяльності бібліотека регулярно організовує книжкові виставки, віртуальні експозиції та тематичні інформаційні добірки. Матеріали виставок розміщуються на вебсайті бібліотеки та поширюються через електронні канали комунікації. Поєднання традиційних бібліотечних форм роботи з цифровими технологіями дозволяє ефективніше представляти науковий доробок університету та розширювати аудиторію користувачів [21].

Важливу роль у популяризації наукових ресурсів відіграють соціальні мережі бібліотеки. Для інформування користувачів про нові видання, електронні ресурси, віртуальні виставки, бібліографічні покажчики та інші інформаційні продукти НТБ НЛТУ України активно використовує сторінки у Facebook та Instagram. Аналіз змісту публікацій засвідчив, що значна частина контенту присвячена висвітленню наукових і навчальних видань викладачів університету, нових надходжень до фонду, тематичних книжкових виставок та інформаційних ресурсів бібліотеки [30].

Приклади представлення наукових видань на офіційній сторінці НТБ НЛТУ України у Facebook наведено на Рис. 2.14 (Додаток І).

Аналіз статистичних показників сторінки бібліотеки у Facebook показав наявність постійної аудиторії чисельністю понад 1,2 тис. підписників. Статистичні показники охоплення та взаємодії користувачів зі сторінкою бібліотеки у Facebook подано на Рис. 2.15 (Додаток І). За останні 28 днів опубліковані матеріали отримали понад 34 тис. переглядів та близько 3 тис. взаємодій користувачів [20]. Отримані результати свідчать про ефективність використання соціальних мереж як сучасного інструменту поширення інформації про наукові ресурси та результати досліджень університетської спільноти.

Таким чином, НТБ НЛТУ України сформувала комплексну систему представлення та популяризації наукового доробку університету. Електронний каталог забезпечує бібліографічне представлення документів, база даних «Праці дослідників НЛТУ України» акумулює результати наукової діяльності університетської спільноти, інституційний репозитарій підтримує відкритий доступ до повнотекстових матеріалів, а вебсайт і соціальні мережі сприяють їх поширенню серед широкого кола користувачів. У сукупності це підвищує доступність наукової інформації, сприяє популяризації результатів досліджень та зміцнює позиції НЛТУ України в науково-освітньому просторі.

2.4. Інформаційно-пошукові можливості бази даних «Праці дослідників НЛТУ України»

Важливою складовою функціонування бази даних «Праці дослідників НЛТУ України» є система пошуку та індексування документів. Саме від якості організації метаданих і пошукових механізмів залежить ефективність доступу користувачів до наукової інформації. Тому в межах дослідження було проаналізовано інформаційно-пошукові можливості бази даних, структуру метаданих та особливості тематичного індексування документів.

Під час дослідження електронного каталогу встановлено, що його пошуковий апарат ґрунтується на використанні системи класифікаторів, які забезпечують різні способи доступу до інформації. Для тематичного розкриття документів використовуються індекси УДК, ключові слова, тематичні картотеки, персоналії, навчальні дисципліни, освітньо-професійні програми, каталог навчальних курсів та інші рубрики (Рис. 2.3, Додаток Г) [16]. В окремих бібліографічних записах збережено індекси ББК, що пов'язано з ретроконверсією записів, створених у попередні роки. Водночас у бібліотеці здійснюється поступовий перехід до використання Універсальної десятикової класифікації відповідно до сучасних нормативних вимог.

Проведений аналіз показав, що база даних «Праці дослідників НЛТУ України» інтегрована в загальну систему пошуку електронного каталогу та представлена як окремий тематичний ресурс. Такий підхід дозволяє користувачам здійснювати як адресний пошук конкретних документів, так і тематичний пошук за напрямками наукових досліджень. Використання класифікаторів значно полегшує навігацію інформаційними ресурсами та сприяє швидшому отриманню необхідних відомостей (Рис. 2.16, додаток К).

У процесі дослідження встановлено, що система підтримує пошук за різними бібліографічними параметрами. Користувач може здійснювати пошук за автором, назвою документа, роком видання, мовою, видавництвом, індексом УДК та іншими характеристиками документа [4; 13]. Передбачено також можливість комбінування кількох параметрів одночасно, що дозволяє звужити результати пошуку та підвищити їх релевантність.

Особливу увагу було приділено аналізу метаданих документів. Встановлено, що бібліографічні записи містять відомості про автора, назву документа, вихідні дані, класифікаційні індекси, тематичні рубрики, мову видання та інші характеристики, необхідні для ідентифікації документа (Рис. 2.17, додаток Л). Наявність такого набору метаданих забезпечує якісне інформаційне опрацювання документів та створює умови для різних видів пошуку [4; 6].

Аналіз структури бібліографічних записів показав, що використовувані метадані забезпечують не лише ідентифікацію документа, а й його тематичне розкриття. Поєднання формальних характеристик документа з класифікаційними індексами, рубриками та ключовими словами створює умови для багатоаспектного пошуку інформації та підвищує якість інформаційного обслуговування користувачів.

Окремої уваги заслуговує використання тематичних каталогів, зокрема каталогу «Навчальні дисципліни». Дослідження показало, що цей інструмент дозволяє здійснювати пошук літератури відповідно до структури освітнього процесу та навчальних програм університету [16]. Такий підхід полегшує добір навчальних і наукових джерел для студентів та викладачів, а також сприяє ефективнішому використанню інформаційних ресурсів бібліотеки (Рис. 2.18, додаток М).

Однією з важливих можливостей електронного каталогу є параметричний пошук, який дає змогу уточнювати результати відповідно до потреб користувача. Під час дослідження встановлено, що система дозволяє задавати різні умови відбору документів та поєднувати їх між собою. Це дає можливість формувати складні пошукові запити й отримувати більш точні результати, що особливо важливо під час підготовки наукових робіт та виконання досліджень (Рис. 2.19–2.20, додаток Н) [16; 39].

Разом із широкими пошуковими можливостями було встановлено, що ефективність використання окремих інструментів залежить від рівня підготовки користувача. Робота з розширеним пошуком, тематичними класифікаторами та окремими параметрами відбору потребує певного розуміння структури електронного каталогу. Для нових користувачів може знадобитися додатковий час для ознайомлення з функціональними можливостями системи. Водночас наявність різних варіантів пошуку забезпечує доступ до інформації як досвідченим користувачам, так і студентам, які лише починають працювати з бібліотечними ресурсами.

Аналіз результатів пошуку засвідчив, що база даних забезпечує доступ не лише до бібліографічних описів документів. Для частини записів передбачено посилання на електронні версії матеріалів, що значно розширює можливості використання ресурсу. Наявність електронних копій документів дозволяє користувачам оперативно переходити від пошуку до ознайомлення з повним текстом видання, що особливо важливо в умовах дистанційного доступу до інформації [16; 21].

Проведений аналіз показав, що поєднання системи класифікаторів, розгорнутих метаданих та різних видів пошуку створює ефективне інформаційне середовище для роботи з науковими ресурсами університету. Завдяки цьому база даних використовується не лише як електронний архів бібліографічних записів, а й як інструмент інформаційної підтримки освітньої та наукової діяльності.

Отже, проведений аналіз показав, що база даних «Праці дослідників НЛТУ України» має розвинений інформаційно-пошуковий апарат, який базується на використанні класифікаторів, системи метаданих та параметричного пошуку. Використання УДК, тематичних рубрик, ключових слів і додаткових пошукових параметрів забезпечує багатоаспектний доступ до інформації та сприяє ефективному пошуку наукових документів. Отримані результати свідчать про відповідність організації ресурсу сучасним вимогам до електронних інформаційних систем та створюють основу для подальшого вдосконалення представлення наукового доробку університету.

2.5. Узагальнення результатів аналізу та визначення вимог до проєктування бази даних

Проведений аналіз електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України та бази даних «Праці дослідників НЛТУ України» дозволив комплексно оцінити особливості представлення наукового доробку університетської спільноти в цифровому середовищі та визначити перспективні напрями вдосконалення існуючих інформаційних ресурсів.

У результаті дослідження встановлено, що електронний каталог НТБ НЛТУ України є сформованою та стабільно функціонуючою інформаційно-пошуковою системою, яка забезпечує накопичення, систематизацію та пошук бібліографічної інформації про документи різних видів. Значний обсяг бібліографічних записів, постійне поповнення ресурсу та активне використання його користувачами підтверджують важливу роль каталогу в інформаційному забезпеченні освітньої та наукової діяльності університету.

Водночас результати аналізу свідчать, що в умовах стрімкого розвитку цифрових комунікацій та поширення принципів відкритої науки традиційна модель представлення наукового доробку лише через бібліографічні записи вже не повною мірою відповідає сучасним інформаційним потребам користувачів. Сьогодні науковців, викладачів, аспірантів і здобувачів освіти цікавить не тільки інформація про наявність документа, а й можливість оперативного доступу до його повного тексту, відомостей про автора, пов'язані наукові праці та інші результати дослідницької діяльності.

Дослідження бази даних «Праці дослідників НЛТУ України» показало, що вона виконує важливу функцію обліку та представлення наукових публікацій університетської спільноти. Структура ресурсу забезпечує впорядкування бібліографічних записів, їх пошук та тематичне групування. Разом із тим проведений аналіз дозволив виявити певні обмеження, пов'язані насамперед із розмежуванням інформації між електронним каталогом та інституційним репозитарієм університету. У результаті відомості про один і той самий документ можуть бути представлені в різних інформаційних системах, що ускладнює процес пошуку та не забезпечує цілісного відображення результатів наукової діяльності.

Встановлено, що електронний каталог та інституційний репозитарій фактично реалізують взаємодоповнювальні функції [16; 21; 31]. Електронний каталог виступає основним інструментом бібліографічного пошуку та навігації в інформаційних ресурсах бібліотеки, тоді як репозитарій забезпечує довготривале зберігання цифрових документів і відкритий доступ до їх повних

текстів. Проте відсутність достатнього рівня інтеграції між цими ресурсами знижує ефективність використання наукових матеріалів та потребує створення більш узгодженої системи представлення інформації.

Для систематизації результатів проведеного аналізу було здійснено порівняльну характеристику електронного каталогу НТБ НЛТУ України, бази даних «Праці дослідників НЛТУ України» та інституційного репозитарію університету. Результати порівняння наведено в Додатку О.

Особливу увагу під час дослідження було приділено аналізу метаданих та засобів індексування документів. Отримані результати підтвердили, що саме якість метаданих визначає ефективність інформаційного пошуку, повноту відображення документів у пошуковій видачі та можливість взаємодії різних цифрових систем. Водночас встановлено, що для забезпечення подальшого розвитку інформаційних ресурсів університету доцільним є використання уніфікованого підходу до формування метаданих, який дозволить мінімізувати дублювання інформації та забезпечити коректний обмін даними між електронним каталогом і репозитарієм [4; 6].

Узагальнення результатів проведеного аналізу дає підстави стверджувати, що подальший розвиток бази даних наукового доробку дослідників повинен бути спрямований не лише на накопичення бібліографічної інформації, але й на створення інтегрованого інформаційного ресурсу, орієнтованого на комплексне представлення результатів наукової діяльності. Такий підхід відповідає сучасним тенденціям розвитку бібліотечно-інформаційної сфери, у межах яких інформаційні ресурси розглядаються як взаємопов'язані складові єдиного цифрового середовища.

На підставі проведеного дослідження визначено основні вимоги до проєктування бази даних наукового доробку дослідників України.

По-перше, структура бази даних повинна забезпечувати інтеграцію бібліографічної інформації та повнотекстових ресурсів. Кожен запис має виступати не лише елементом бібліографічного обліку, а й точкою доступу до повного тексту документа, розміщеного в інституційному репозитарії.

По-друге, проєктована система повинна ґрунтуватися на використанні стандартизованих метаданих, сумісних із сучасними бібліотечними та репозитарними платформами. Це створить передумови для автоматизованого обміну даними, підвищить якість інформаційного пошуку та забезпечить можливість подальшої інтеграції з іншими науково-інформаційними ресурсами.

По-третє, база даних має підтримувати багатокритеріальний пошук і розширені засоби навігації. Користувач повинен мати можливість здійснювати пошук за автором, назвою документа, ключовими словами, тематикою дослідження, роком видання, структурним підрозділом університету та іншими параметрами, що характеризують наукову діяльність.

По-четверте, система повинна забезпечувати відображення взаємозв'язків між окремими інформаційними об'єктами. Зокрема, доцільно передбачити можливість об'єднання відомостей про автора, його наукові публікації, підрозділ університету, наукові напрями діяльності та пов'язані електронні документи. Це сприятиме більш повному розкриттю наукового потенціалу університетської спільноти.

По-п'яте, проєктована база даних має бути орієнтована на перспективи подальшого розвитку та масштабування. Її структура повинна передбачати можливість включення нових видів документів, розширення набору метаданих та інтеграції з іншими інформаційними системами без необхідності суттєвої перебудови ресурсу.

Таким чином, результати проведеного аналізу підтвердили доцільність удосконалення існуючої системи представлення наукового доробку дослідників НЛТУ України шляхом створення інтегрованої бази даних, здатної поєднати функціональні можливості електронного каталогу та інституційного репозитарію. Визначені вимоги до структури ресурсу, організації метаданих, пошукових механізмів та інформаційних зв'язків стали підґрунтям для розроблення концепції інтегрованої бази даних. У наступному розділі буде обґрунтовано модель її побудови, запропоновано структуру метаданих та

розглянуто практичні аспекти інтеграції ресурсу з інституційним репозитарієм університету.

РОЗДІЛ 3

ПРОЄКТУВАННЯ БАЗИ ДАНИХ НАУКОВОГО ДОРОБКУ В ІНСТИТУЦІЙНОМУ РЕПОЗИТАРІЇ УНІВЕРСИТЕТУ

Проведений у попередньому розділі аналіз електронного каталогу НТБ НЛТУ України та бази даних «Праці дослідників НЛТУ України» засвідчив, що наявні інформаційні ресурси ефективно забезпечують облік, пошук і представлення результатів наукової діяльності університетської спільноти. Водночас дослідження виявило потребу в подальшому вдосконаленні механізмів представлення наукового доробку шляхом забезпечення більш тісної взаємодії між електронним каталогом і інституційним репозитарієм університету.

Сучасні тенденції розвитку бібліотечно-інформаційної сфери свідчать про поступовий перехід від функціонування окремих інформаційних ресурсів до формування інтегрованих цифрових середовищ, у межах яких користувач отримує можливість працювати з бібліографічною інформацією, метаданими та повними текстами документів через єдину систему доступу. У таких умовах особливого значення набуває створення інформаційних ресурсів, здатних забезпечити комплексне представлення результатів наукової діяльності, підтримку інформаційного пошуку та ефективне використання цифрових документів.

З урахуванням результатів проведеного аналізу в цьому розділі запропоновано концепцію інтеграції електронного каталогу та інституційного репозитарію НЛТУ України, розроблено структуру бази даних наукового доробку дослідників, визначено основні елементи метаданих та розглянуто можливості практичної реалізації інтегрованого інформаційного ресурсу. Запропоноване рішення спрямоване на створення єдиного цифрового середовища представлення наукових праць, підвищення доступності

результатів досліджень і вдосконалення інформаційного забезпечення освітньої та наукової діяльності університету.

3.1. Концепція інтеграції електронного каталогу та репозитарію

Цифровізація наукової діяльності закладів вищої освіти зумовлює необхідність удосконалення підходів до зберігання, пошуку та поширення результатів досліджень. Сучасний користувач очікує не лише отримати бібліографічну інформацію про документ, а й мати можливість швидко перейти до його повного тексту, ознайомитися з іншими працями автора та отримати доступ до пов'язаних наукових матеріалів. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває інтеграція інформаційних ресурсів університету в єдине цифрове середовище.

Результати аналізу, проведеного в попередньому розділі, засвідчили, що електронний каталог НТБ НЛТУ України та інституційний репозитарій університету виконують важливі, проте різні функції. Електронний каталог забезпечує облік документів, їх систематизацію та пошук за бібліографічними характеристиками. Інституційний репозитарій, своєю чергою, виступає електронним архівом наукових матеріалів і надає відкритий доступ до повнотекстових документів. Незважаючи на спільну мету, ці ресурси функціонують окремо, що ускладнює отримання повної інформації про результати наукової діяльності університетської спільноти.

Одним із напрямів розв'язання цієї проблеми є створення інтегрованої бази даних наукового доробку, яка поєднуватиме можливості електронного каталогу та інституційного репозитарію. Такий підхід дозволяє сформулювати єдине інформаційне середовище, у межах якого користувач працює не з окремими ресурсами, а з цілісною системою представлення наукових результатів.

Концепцію інтеграції електронного каталогу НТБ НЛТУ України та інституційного репозитарію університету наведено на Рис. 3.1 (Додаток П).

Запропонована концепція ґрунтується на використанні інтегрованої бази даних як центрального елемента взаємодії між інформаційними системами. У такій моделі бібліографічні записи електронного каталогу не розглядаються ізольовано, а пов'язуються з цифровими копіями документів, що зберігаються в репозитарії. Завдяки цьому користувач отримує можливість переходу від пошуку бібліографічної інформації безпосередньо до електронного документа.

Важливу роль у функціонуванні інтегрованого ресурсу відіграють метадані. Саме вони забезпечують інформаційний зв'язок між окремими елементами системи, дозволяють здійснювати пошук за різними параметрами та підтримують обмін даними між ресурсами. Для забезпечення сумісності інформаційних систем доцільним є використання стандартизованих підходів до формування метаданих, зокрема елементів Dublin Core, які широко застосовуються в репозитарних системах.

Як показано на Рис. 3.1, взаємодія між електронним каталогом і репозитарієм здійснюється через інтеграційний рівень, що включає механізми синхронізації даних, використання унікальних ідентифікаторів та стандартизованих протоколів обміну інформацією. Такий підхід дозволяє уникнути дублювання даних, підвищити якість опису документів та забезпечити актуальність інформації в обох системах.

Запропонована модель орієнтована насамперед на потреби користувачів. Її впровадження створює можливість здійснювати пошук наукових праць через єдину точку доступу, отримувати відомості про автора, його наукові публікації та пов'язані документи, а також швидко переходити до повного тексту матеріалу. У результаті спрощується процес пошуку інформації та підвищується ефективність використання наукових ресурсів університету.

Крім забезпечення доступу до документів, інтегрована система сприятиме підвищенню видимості результатів наукової діяльності НЛТУ України. Представлення наукового доробку в єдиному цифровому середовищі створює передумови для його ширшого поширення, покращує доступність матеріалів

для зовнішніх користувачів та сприяє популяризації наукових досягнень університету.

Отже, концепція інтеграції електронного каталогу та інституційного репозитарію передбачає формування єдиного інформаційного простору для накопичення, представлення та поширення наукового доробку університетської спільноти. Її реалізація дозволить поєднати переваги бібліотечно-інформаційних і репозитарних технологій, забезпечити ефективніший доступ до наукових ресурсів та створити підґрунтя для подальшого розвитку цифрової інфраструктури університету. Визначені концептуальні положення стали основою для проєктування структури бази даних та системи метаданих, що розглядаються в наступному підрозділі.

3.2. Проєктування структури бази даних і метадані

Результати аналізу електронного каталогу НТБ НЛТУ України та інституційного репозитарію університету показали, що подальший розвиток системи представлення наукового доробку потребує не лише накопичення документів, а й створення цілісної структури даних, здатної забезпечити ефективний зв'язок між бібліографічним записом, метаданими та повним текстом документа. Саме тому одним із ключових етапів дослідження стало проєктування структури бази даних, яка може бути використана як основа для інтеграції електронного каталогу та інституційного репозитарію.

Під час розроблення структури бази даних особлива увага приділялася зручності пошуку інформації, повноті представлення наукових праць та можливості подальшого розширення ресурсу. Важливо було створити таку модель, яка б забезпечувала не лише зберігання документів, а й формування логічних зв'язків між авторами, науковими працями, структурними підрозділами університету та електронними файлами.

Концептуальну структуру проєктованої бази даних наведено на Рис. 3.2 (Додаток Р).

Запропонована модель побудована за принципом взаємопов'язаних сутностей, центральне місце серед яких займає наукова праця. Саме вона виступає основним інформаційним об'єктом системи, навколо якого об'єднуються всі інші складові. Такий підхід дозволяє забезпечити цілісне представлення документа та пов'язаної з ним інформації незалежно від місця її зберігання.

Як видно з Рис. 3.2, структура бази даних включає п'ять основних сутностей: автора, наукову працю, метадані, файл документа та підрозділ університету. Взаємодія між ними забезпечує формування єдиного інформаційного середовища для накопичення та представлення результатів наукової діяльності.

Характеристику основних сутностей подано в Таблиці 3.1 (Додаток С).

У проєктованій структурі бази даних елемент «Автор» є одним із ключових елементів, оскільки саме через неї реалізується зв'язок між науковцем та створеними ним документами. Накопичення інформації про автора в окремій сутності дає змогу формувати авторські профілі, здійснювати пошук за персоналіями та відображати науковий доробок дослідника як єдиний інформаційний комплекс. Використання окремої таблиці авторів дозволяє уникнути дублювання інформації та спрощує пошук праць конкретного науковця. Крім основних персональних даних, до структури можуть бути включені міжнародні ідентифікатори автора, науковий ступінь, посада та інші відомості, необхідні для формування авторського профілю.

Центральним елементом системи є сутність «Наукова праця». Вона містить основні характеристики документа: назву, дату публікації, тип документа, видавця, постійне посилання та інші відомості, необхідні для його ідентифікації та пошуку. Саме через цю сутність реалізуються зв'язки між усіма іншими компонентами бази даних.

Сутність «Метадані» забезпечує розширений опис документа та відіграє важливу роль у процесі інформаційного пошуку. Наявність структурованих метаданих дозволяє здійснювати пошук не лише за автором чи назвою, а й за

тематикою, ключовими словами, анотаціями та іншими параметрами. Це значно підвищує ефективність роботи користувачів з інформаційним ресурсом.

Для забезпечення доступу до електронної версії документа в структурі бази даних передбачено сутність «Файл». Вона містить інформацію про формат документа, його місцезнаходження в репозитарії, дату завантаження та рівень доступності. Завдяки цьому користувач може безпосередньо перейти від бібліографічного опису до повного тексту документа.

Окрема сутність «Підрозділ» дозволяє відображати належність документа до певної кафедри, інституту чи іншого структурного підрозділу університету. Такий підхід створює додаткові можливості для систематизації інформації та подальшого аналізу результатів наукової діяльності окремих підрозділів.

Важливим етапом проектування стало визначення структури метаданих. Саме метадані забезпечують ефективне функціонування репозитарію, підтримують інформаційний пошук та створюють можливість інтеграції ресурсу з іншими цифровими системами. Аналіз практики функціонування інституційного репозитарію НЛТУ України показав доцільність використання міжнародного стандарту Dublin Core, який сьогодні є одним із найпоширеніших підходів до опису електронних документів.

Структуру метаданих проєктованої бази даних наведено в Таблиці 3.2 (Додаток Т).

До складу обов'язкових елементів опису запропоновано включити автора, назву документа, альтернативну назву, дату публікації, видавця, анотацію, ключові слова, тип документа, мову та URI-ідентифікатор. Використання саме цих елементів забезпечує достатній рівень опису документа та створює умови для його ефективного пошуку в інформаційній системі.

Особливу увагу в проєктованій структурі приділено анотаціям і ключовим словам. Саме ці елементи дозволяють найбільш повно відобразити зміст документа та забезпечують можливість тематичного пошуку. Для користувачів репозитарію вони часто є першими джерелами інформації про зміст наукової праці ще до відкриття повного тексту документа.

Не менш важливим елементом є URI — постійний ідентифікатор електронного ресурсу. Його використання гарантує стабільний доступ до документа в репозитарії та забезпечує можливість коректного цитування наукових матеріалів незалежно від подальших змін у структурі інформаційної системи.

Для наочного відображення структури інформаційного опису документа було розроблено модель інформаційного запису, представлену на Рис. 3.3 (Додаток У). Запропонована модель демонструє послідовність формування запису в репозитарії — від внесення відомостей про автора та назву документа до створення постійного посилання й забезпечення доступу до повного тексту.

Запропонована структура бази даних поєднує можливості бібліографічного обліку, сучасних репозитарних технологій та стандартизованих метаданих. Її використання сприятиме підвищенню якості представлення наукового доробку НЛТУ України, забезпечить ефективніший пошук документів, покращить доступ до повнотекстових ресурсів та створить основу для подальшого розвитку єдиного цифрового середовища університету.

Таким чином, розроблена структура бази даних та система метаданих формують інформаційну основу інтегрованого ресурсу наукового доробку дослідників. Реалізація запропонованої моделі дозволить об'єднати бібліографічну та повнотекстову інформацію в межах єдиної системи, підвищити ефективність використання наукових ресурсів і забезпечити більш повне представлення результатів наукової діяльності університетської спільноти.

3.3. Практична реалізація та перспективи розвитку ресурсу

Розроблена концепція інтеграції електронного каталогу та інституційного репозитарію, а також запропонована структура бази даних створюють основу для практичної реалізації єдиного інформаційного ресурсу наукового доробку НЛТУ України. Особливістю запропонованого підходу є те, що його впровадження не потребує створення нової інформаційної системи, а може

здійснюватися на базі ресурсів, які вже функціонують у Науково-технічній бібліотеці НЛТУ України [15].

У ході дослідження електронного каталогу НТБ НЛТУ України та інституційного репозитарію встановлено, що наукові документи університету представлені одночасно в кількох інформаційних середовищах. Бібліографічні відомості про публікації накопичуються в електронному каталозі, зокрема в базі даних «Праці дослідників НЛТУ України», тоді як повнотекстові електронні документи зберігаються в інституційному репозитарії. Такий підхід забезпечує доступність інформації, проте водночас призводить до дублювання окремих процесів і потребує постійної синхронізації даних.

Під час дослідження було виявлено, що бібліотека вже реалізує окремі елементи взаємодії між електронним каталогом та репозитарієм. Електронні ресурси, які надходять до бібліотеки та можуть поширюватися у відкритому доступі за згодою авторів, розміщуються в інституційному репозитарії та відображаються через бібліографічні записи в електронному каталозі. Аналогічно документи, що завантажуються до репозитарію, можуть бути представлені в електронному каталозі шляхом створення відповідного бібліографічного запису. Таким чином, між двома інформаційними ресурсами вже існує практичний зв'язок, який може стати основою для їх подальшої інтеграції.

На підставі проведеного аналізу запропоновано здійснювати системне наповнення бази даних «Праці дослідників НЛТУ України» документами, які вже представлені в інших інформаційних ресурсах університету. Йдеться насамперед про пошук наукових праць у репозитарії, електронних колекціях бібліотеки, бібліографічних покажчиках та інших документних масивах із подальшим внесенням або актуалізацією відповідних записів у базі даних. Така робота сприятиме формуванню більш повного електронного представлення наукового доробку університетської спільноти.

Не менш важливим завданням є впорядкування наявних записів, перевірка їх актуальності, уточнення бібліографічних описів та усунення

дублювання інформації. У результаті база даних може перетворитися не лише на інструмент пошуку, а й на централізований ресурс обліку наукових публікацій дослідників НЛТУ України.

Практична реалізація запропонованої моделі передбачає використання інституційного репозитарію як основного середовища зберігання електронних документів. Після розміщення документа в репозитарії формується постійне посилання (URI), яке може використовуватися в електронному каталозі як єдина адреса доступу до документа. У такому випадку електронний каталог виконуватиме функції бібліографічного опису, пошуку та навігації, а репозитарій забезпечуватиме зберігання й надання доступу до повного тексту.

Послідовність взаємодії між інституційним репозитарієм та електронним каталогом під час опрацювання електронного документа представлено на Рис. 3.5 (Додаток Ц). Як показано на рисунку, інтеграція документа розпочинається з його надходження до бібліотеки та перевірки наявності авторського дозволу на розміщення у відкритому доступі. Після завантаження документа до інституційного репозитарію формується постійний ідентифікатор URI, який надалі використовується під час створення бібліографічного запису в електронному каталозі. Такий підхід забезпечує використання єдиного посилання на документ та спрощує доступ користувачів до повного тексту.

Запропонований механізм дозволяє уникнути створення кількох копій одного документа в різних системах. Користувачеві достатньо знайти потрібну публікацію в електронному каталозі та перейти за відповідним посиланням до електронної версії документа в репозитарії. Це не лише спрощує роботу з ресурсом, а й забезпечує актуальність інформації, оскільки будь-які зміни здійснюються в одному місці.

У випадках, коли документ ще не розміщений у репозитарії, але автор надав дозвіл на його електронне поширення, можливим є тимчасове використання посилання на хмарне сховище або інший електронний ресурс. Водночас стратегічно доцільним є поступове перенесення таких матеріалів до

інституційного репозитарію з метою централізованого зберігання, довготривалого доступу та забезпечення їх надійного архівування.

Очікувані результати впровадження інтегрованого ресурсу наукового доробку НЛТУ України наведено в Таблиці 3.3 (Додаток Ф). Аналіз прогнозованих результатів свідчить, що реалізація запропонованої моделі сприятиме формуванню єдиного інформаційного середовища університету, підвищенню доступності наукових документів та вдосконаленню системи обліку наукового доробку дослідників.

Загальний механізм функціонування інтегрованого ресурсу представлено на Рис. 3.4 (Додаток Х). Схема відображає повний цикл руху документа від моменту його подання автором до отримання користувачем доступу до повного тексту через електронний каталог та інституційний репозитарій.

Як видно з Рис. 3.4, ключовим елементом взаємодії між інституційним репозитарієм та електронним каталогом виступає URI-посилання, яке забезпечує зв'язок між бібліографічним записом і повним текстом документа. У запропонованій моделі репозитарій виконує функцію основного середовища зберігання електронних документів, тоді як електронний каталог забезпечує їх бібліографічне представлення, пошук та навігацію. Такий підхід дозволяє підтримувати актуальність інформації, уникати дублювання електронних ресурсів та спрощує процес адміністрування системи.

Результати дослідження дають підстави стверджувати, що подальший розвиток бази даних «Праці дослідників НЛТУ України» доцільно здійснювати не шляхом створення окремого сховища електронних документів, а через поглиблення інтеграції з інституційним репозитарієм. Такий підхід сформовано на основі аналізу існуючої практики роботи НТБ НЛТУ України та особливостей представлення електронних ресурсів у бібліотечному середовищі університету. У цьому випадку репозитарій виступатиме єдиним місцем зберігання цифрових об'єктів, а електронний каталог забезпечуватиме їх пошук, бібліографічне представлення та доступ до повного тексту. Це дозволить

раціональніше використовувати інформаційні ресурси бібліотеки, підтримувати цілісність електронного фонду та уникати дублювання інформації.

Запропонована модель відкриває також перспективи подальшого розвитку цифрової інфраструктури університету. Перспективними напрямками є розширення можливостей авторських профілів, інтеграція з міжнародними системами наукової ідентифікації, автоматизований обмін метаданими, впровадження статистичних сервісів аналізу використання документів та вдосконалення пошукових механізмів. Реалізація цих напрямів сприятиме підвищенню видимості наукового доробку НЛТУ України та його ефективнішому представленню в національному й міжнародному науково-інформаційному просторі.

Таким чином, проведені дослідження підтвердили доцільність інтеграції електронного каталогу та інституційного репозитарію в межах єдиного інформаційного ресурсу наукового доробку НЛТУ України. Запропонований підхід дозволяє об'єднати переваги обох систем, підвищити ефективність роботи з науковими документами, забезпечити зручний доступ до повних текстів та створити передумови для подальшого розвитку цифрового науково-інформаційного середовища університету.

У третьому розділі на основі результатів проведеного дослідження розроблено концепцію інтеграції бази даних «Праці дослідників НЛТУ України» з інституційним репозитарієм університету та запропоновано структуру її інформаційного наповнення. Обґрунтовано доцільність використання репозитарію як основного середовища зберігання електронних документів із подальшим відображенням їх через електронний каталог за допомогою URI-посилань.

У результаті дослідження визначено основні складові проєктованої бази даних, структуру метаданих відповідно до стандарту Dublin Core та запропоновано модель взаємодії між електронним каталогом і репозитарієм. Запропонований підхід дозволяє уникнути дублювання інформації, забезпечити

централізоване зберігання документів і спростити доступ користувачів до повних текстів наукових праць.

Практична цінність запропонованого рішення полягає в тому, що його реалізація можлива на базі вже існуючих ресурсів Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України без створення окремої інформаційної системи. Це створює передумови для формування єдиного цифрового середовища представлення, збереження та популяризації наукового доробку університетської спільноти.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі досліджено базу даних «Праці дослідників НЛТУ України» як складову електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України та визначено перспективи її розвитку в умовах цифрової трансформації бібліотечно-інформаційної діяльності.

У результаті проведеного дослідження встановлено, що електронні каталоги, бібліографічні бази даних та інституційні репозитарії є взаємопов'язаними складовими сучасного інформаційного середовища закладу вищої освіти. Вони забезпечують накопичення, систематизацію, збереження та поширення результатів наукової діяльності, а їх інтеграція сприяє підвищенню доступності наукової інформації та ефективності інформаційного обслуговування користувачів.

Проаналізовано структуру та функціональні можливості електронного каталогу НТБ НЛТУ України. Встановлено, що база даних «Праці дослідників НЛТУ України» є важливим ресурсом для обліку та представлення наукового доробку університетської спільноти. Дослідження показало, що база даних забезпечує пошук документів за різними параметрами, однак потребує подальшого розвитку в напрямі розширення інформаційного наповнення та інтеграції з повнотекстовими ресурсами.

Під час аналізу бази даних досліджено її структуру, змістове наповнення та інформаційно-пошукові можливості. Визначено, що наявна система бібліографічного представлення документів створює належні умови для пошуку наукових публікацій, проте не повною мірою забезпечує прямий доступ до їх електронних версій.

На основі результатів дослідження розроблено концепцію інтеграції електронного каталогу та інституційного репозитарію НЛТУ України. Запропоновано модель бази даних наукового доробку дослідників, побудовану на використанні стандартизованих метаданих Dublin Core та принципі єдиного доступу до електронного документа через постійне URI-посилання.

Обґрунтовано доцільність використання інституційного репозитарію як основного середовища зберігання повнотекстових документів із подальшим представленням їх через електронний каталог. Такий підхід дозволяє уникнути дублювання електронних ресурсів, спрощує адміністрування інформаційної системи та забезпечує актуальність даних.

Практичне значення роботи полягає у розробленні рекомендацій щодо вдосконалення бази даних «Праці дослідників НЛТУ України», упорядкування бібліографічної інформації та впровадження механізму взаємодії між електронним каталогом і репозитарієм. Запропоновані рішення можуть бути використані в діяльності Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України для подальшого розвитку електронних ресурсів та популяризації результатів наукової діяльності університетської спільноти.

Отже, поставлену мету кваліфікаційної роботи досягнуто, а визначені завдання виконано. Реалізація запропонованої моделі інтегрованого ресурсу сприятиме формуванню єдиного цифрового середовища представлення наукового доробку НЛТУ України, підвищенню доступності наукових документів та зміцненню позицій університету в сучасному інформаційному просторі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ДЖЕРЕЛ

1. Berezko O. Vidkryta nauka – druhyi shans dlia ukrainскоi naukovoї systemy? [Open science – a second chance for the Ukrainian scientific system?] / O. Berezko // ZN.UA. 2022. 26 жовт. URL: <https://zn.ua/ukr/science/vidkrita-nauka-druhiy-shans-dlja-ukrajinskoji-naukovoji-sistemi.html> (дата звернення: 26.04.2026).
2. Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities // Helmholtz Open Science Office. URL: <https://os.helmholtz.de/en/open-science-in-helmholtz/berlin-declaration/> (дата звернення: 09.04.2026).
3. Budapest Open Access Initiative. URL: <https://www.budapestopenaccessinitiative.org/read/> (дата звернення: 09.04.2026).
4. Caplan P. Metadata Fundamentals for All Librarians. Chicago : ALA, 2003. URL: <https://archive.org/details/metadatafundamen0000capl> (дата звернення: 08.06.2026).
5. Costa M. Open access in the world and Latin America: A review since the Budapest Open Access Initiative / M. Costa, C. L. F. Leite // Transinformação. 2016. Vol. 28, № 1. P. 33–46. DOI: 10.1590/2318-08892016002800003.
6. Dublin Core Metadata Initiative (DCMI). URL: <https://www.dublincore.org> (дата звернення: 08.05.2026).
7. Бібліотека Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Електронний каталог. URL: <https://library.pdpu.edu.ua/index.php/pro-nas/koristuvacham/60-osnovnaya/elektronnyi-kataloh> (дата звернення: 08.06.2026).
8. Бруй О. М. Роль бібліотеки у розробленні та реалізації політики відкритої науки університету. На прикладі КПІ ім. Ігоря Сікорського / О. М. Бруй // University library at a new stage of social communications development : матеріали 7-ї Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 6–7 жовт. 2022 р.). Дніпро, 2022. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/53301> (дата звернення: 01.05.2026).
9. Варахсіна Н. В. Використання АБІС у формуванні інформаційних ресурсів // Інформаційні ресурси бібліотек закладів освіти: формування та

використання : практ. посіб. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; Григоревська О. В., Матвійчук О. Є., Вараксіна Н. В. та ін. ; наук. ред. Л. О. Пономаренко. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2022. С. 118–179.

10. Василенко О. Спеціалізовані бази даних як складник інформаційних ресурсів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / О. Василенко, Н. Білінець // Бібліотека. Наука. Комунікація. Актуальні тенденції у цифрову епоху : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 8–10 жовтня 2024 р.). Київ, 2025. С. 86–105.

11. Відкритий доступ // Вікіпедія : вільна енциклопедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%B9_%D0%B4%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF (дата звернення: 06.04.2026).

12. Гуралюк А. Г. Цифрові тренди розвитку модерних бібліотек світу: майбутнє педагогічної освіти і науки (аналітичний огляд) / А. Г. Гуралюк, О. В. Углова // Аналітичний вісник у сфері освіти й науки : довідковий бюлетень. 2024. Вип. 20. С. 56–72.

13. ДСТУ 7448:2013. Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять. [Чинний від 2014-07-01]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 41 с.

14. Дубик С. О. АБІС Коґа як основа для формування віртуального бібліотечного простору Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя / С. О. Дубик, Г. Я. Онисько, О. К. Шкодзінський // Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві : матеріали конференції. Івано-Франківськ, 2015. С. 86–96. URL: http://elar.nung.edu.ua/bitstream/123456789/2282/1/libconf15_11.pdf (дата звернення: 08.06.2026).

15. Електронний архів Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (ENPUIR). URL: <https://enpuir.udu.edu.ua/> (дата звернення: 08.06.2026).

16. Електронний каталог НТБ НЛТУ України. Науково-технічна бібліотека НЛТУ України. URL: <http://ecb.nltu.edu.ua/> (дата звернення: 26.05.2026).
17. Збанацька О. Електронні каталоги Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого: загальна характеристика / О. Збанацька // Інформаційний простір бібліотеки: польсько-український досвід : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. С. 287–300.
18. Звіт про діяльність Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України за 2023 рік. Львів, 2023. 103 с.
19. Звіт про діяльність Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України за 2024 рік. Львів, 2024. 80 с.
20. Звіт про діяльність Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України за 2025 рік. Львів, 2025. URL: <http://194.44.236.27/handle/123456789/1324> (дата звернення: 26.05.2026).
21. Інституційний репозитарій Національного лісотехнічного університету України. URL: <http://194.44.236.27/home> (дата звернення: 08.06.2026).
22. Інформаційні ресурси бібліотек закладів освіти: формування та використання : практ. посіб. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [Григоревська О. В., Матвійчук О. Є., Варахсіна Н. В., Кропочева Н. М., Бойко С. Т. ; наук. ред.: Пономаренко Л. О.]. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2022. – 181 с. – (Серія «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек» ; вип. 28).
23. Костирко Т. М. Цифрова трансформація університетських бібліотек – від інформування до навчання / Т. М. Костирко // Сучасні тренди розвитку бібліотеки ЗВО цифрової епохи в структурі інформаційного забезпечення навчального процесу, наукової та дослідницької діяльності ЗВО : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. С. 37–41.

24. Купріянова Н. М. Вектори взаємодії наукової бібліотеки та відкритої науки / Н. М. Купріянова // Biblio-Колегіум. 2023. № 17. URL: <https://minilib.onu.edu.ua/index.php/main/article/view/92> (дата звернення: 08.06.2026).
25. Наливайко О. Автоматизовані системи обліку й аналізу користування бібліотечними фондами / О. Наливайко // Вісник Книжкової палати. 2026. № 3. С. 35–41. DOI: 10.36273/2076-9555.2026.3(356).35-41.
26. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка. Електронні каталоги та ресурси. URL: <https://www.lnulibrary.lviv.ua/katalog/> (дата звернення: 08.06.2026).
27. Науково-технічна бібліотека Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова. Електронний каталог. URL: <https://library.kname.edu.ua/e-resursi/elektronnij-katalog> (дата звернення: 08.06.2026).
28. Одеська національна наукова бібліотека. Електронний каталог ОННБ. URL: https://odnb.odessa.ua/view_post.php?id=1487 (дата звернення: 08.06.2026).
29. Організація, ведення і використання електронного каталогу в роботі бібліотеки : інструктивно-методичні рекомендації / УДПУ імені Павла Тичини, Наукова бібліотека, Відділ комплектування та наукової обробки документів ; наук. ред. Т. В. Григоренко ; упоряд. В. І. Устименко, Я. В. Коваленко, І. Г. Рудь [та ін.]. Умань : Жовтий О. О., 2014. 16 с.
30. Офіційний вебсайт Науково-технічної бібліотеки Національного лісотехнічного університету України. Науково-технічна бібліотека НЛТУ України. URL: <https://library.nltu.edu.ua/> (дата звернення: 26.05.2026).
31. Положення про інституційний репозитарій Національного лісотехнічного університету України / уклад.: О. І. Сушинський, М. М. Борис, Н. А. Миревич, В. Я. Новосад, О. Л. Сторожук, С. Н. Краєвський, Н. Б. Гординська. Львів : РВВ НЛТУ України, 2023. 16 с. URL:

<https://drive.google.com/file/d/1f99srZBUku9z7nOesqNuVMq5N6xEia-A/view>
(дата звернення: 08.06.2026).

32. Положення про Науково-технічну бібліотеку Національного лісотехнічного університету України / уклад.: Н. А. Миревич, О. С. Онишко, В. Я. Новосад. Львів : НЛТУ України, 2023. 10 с. URL: <https://library.nltu.edu.ua/index.php/getting-started/polozhennya-pro-naukovo-tekhnichnu-biblioteku-natsionalnoho-lisotekhnichnoho-universytetu-ukrainy-ziminy-ta-dopovnenniamy> (дата звернення: 08.06.2026).

33. Пономаренко Л. О. Освітнянські бібліотеки в умовах цифрової трансформації суспільства (реферативний огляд) / Л. О. Пономаренко // Аналітичний вісник у сфері освіти й науки : довідковий бюлетень. 2023. Вип. 18. С. 80–93.

34. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> (дата звернення: 26.05.2026).

35. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січня 1995 р. № 32/95-ВР. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 26.05.2026).

36. Про затвердження національного плану щодо відкритої науки : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 892-р від 08.10.2022 // Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/892-2022-%D1%80#Text> (дата звернення: 10.10.2023).

37. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах : Закон України від 05 липня 1994 р. № 80/94-ВР. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 26.05.2026).

38. Ржеуський А. В. Електронні інформаційні ресурси бібліотек галузевих закладів вищої освіти України під час карантинних обмежень та воєнного стану / А. В. Ржеуський, Н. Е. Кунанець // Український журнал з

бібліотекознавства та інформаційних наук. 2023. Вип. 11. С. 96–110. DOI: 10.31866/2616-7654.11.2023.282667.

39. УФД/Бібліотека. Версія 2.4 : довідкова інформація. Українські системи. URL: <https://ush.com.ua/info/Products/LibraryHelp/LibFunc/IndexFuncDes.htm> (дата звернення: 24.05.2026).

40. Харківська обласна універсальна наукова бібліотека. Електронний каталог. URL: <https://library.kh.ua/source/> (дата звернення: 08.06.2026).

41. Ширяєва О. Електронний каталог як інструмент популяризації ресурсів університетської бібліотеки / О. Ширяєва, М. Федорченко // Бібліотеки і суспільство: рух у часі та просторі : матеріали IV наук.-практ. конф. (Харків, 26–27 жовт. 2021 р.). Харків : НБ ХНМУ, 2021. С. 1–5.

42. Ярошенко Т. Відкрита наука: роль університетів та бібліотек у сучасних змінах наукової комунікації / Т. Ярошенко, О. Сербін, О. Ярошенко // Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері. 2022. Т. 5, № 2. С. 277–292. URL: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/270132> (дата звернення: 10.10.2023).

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний лісотехнічний університет України
Навчально-науковий інститут суспільних наук, адміністрування та права
Кафедра психології та соціально-гуманітарних дисциплін
Кафедра права та інформаційної діяльності

**ІЛЮСТРАТИВНІ ДОДАТКИ ДО
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА**

на тему: «Проектування бази даних наукового доробку дослідників України та її інтеграція в електронний каталог бібліотеки й інституційний репозитарій університету (на прикладі Науково-технічної бібліотеки НЛТУ України)»

Студента IV курсу групи ІД-41
спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
освітньої програми «Інформаційна діяльність»

Хотинського Миколи Дмитровича
(прізвище, ім'я, по батькові у родовому відмінку)

Науковий керівник

доц., к.і.н. Шептицька Л.Б.
(посада, науковий ступінь, прізвище, ініціали)

(підпис)

Завідувачка кафедри психології та
соціально-гуманітарних дисциплін

проф., д.п.н. Гриджук О.Є.
(посада, науковий ступінь, прізвище, ініціали)

(підпис)

Завідувачка кафедри права та
інформаційної діяльності

доц., к.і.н. Шептицька Л.Б.
(посада, науковий ступінь, прізвище, ініціали)

(підпис)

Рецензент

зав.відділу НТБ НЛТУ України

Караван І.І.
(посада, науковий ступінь, прізвище, ініціали)

(підпис)

Львів 2026 р.

Порівняльна характеристика електронних каталогів українських бібліотек

№ з/п	Бібліотека	Програмна система	Рік формування електронного каталогу	Обсяг бібліографічних записів (орієнтовно)	Особливості каталогу	Пошукові можливості	Додаткові сервіси
1.	Одеська національна наукова бібліотека (ОННБ)	АБІС бібліотеки	з 2001 р.	понад 486 000 (станом на 01.01.2022)	Ретрокаталогізація фондів рідкісних видань (з 1586 р.), спеціалізованих відділів; каталог відображає поточні надходження в режимі 24/7	Пошук за автором, назвою, тематикою, ключовими словами, роком видання та ін.	Доступ до повнотекстових ресурсів, замовлення документів, консультаційна підтримка онлайн
2.	Харківська обласна універсальна наукова бібліотека (ХОУНБ)	ІРБІС	з 2004 р.	понад 500 000 (орієнтовно)	Відображає видання різних видів: книги, брошури, карти, ноти, електронні ресурси, автореферати дисертацій	Простий, розширений, тематичний пошук (тезауруси/рубрики), пошук за поличним індексом, мовою, роком тощо	Збереження історії пошуку, рекомендації в соцмережах, друк списку відібраних записів, поради та підказки з пошуку
3.	Львівська обласна універсальна наукова бібліотека (ЛОУНБ)	Електронний каталог бібліотеки	з 2000-х рр.	понад 300 000 (орієнтовно)	Віддалений доступ до ресурсів бібліотеки; інтеграція з цифровою бібліотекою	Пошук за автором, назвою, темою, ключовими словами, видом, роком видання	Доступ до цифрових колекцій, віртуальні виставки, довідкова інформація
4.	Наукова бібліотека ЛНУ ім. Івана Франка (м. Львів)	АБІС бібліотеки	з 2000-х рр.	понад 250 000 (орієнтовно)	Інтеграція з репозитарієм університету та електронними ресурсами; поточне комплектування	Пошук у каталозі та електронних ресурсах; фільтри за типом документа, темою, автором, роком	Особистий кабінет читача, замовлення літератури, доступ до електронних ресурсів
5.	Науково-технічна бібліотека ХНУМГ ім. О. М. Бекетова (м. Харків)	Koha (відкрите ПЗ)	з 2010-х рр.	понад 150 000 (орієнтовно)	Використання відкритого програмного забезпечення Koha; веб-доступ; підтримка міжнародних стандартів	Багатокритеріальний пошук (автор, назва, тема, ключові слова, ISBN, видавництво, рік тощо)	Особистий кабінет читача, резервування документів, експорт результатів пошуку
6.	Бібліотека ПНПУ ім. К. Д. Ушинського (м. Одеса)	UniLib	з 2010-х рр.	понад 100 000 (орієнтовно)	Інтегрована бібліотечна система; підтримка різних форматів документів; віддалений доступ	Пошук за різними параметрами документа, розширений пошук, фільтрація результатів	Електронне замовлення, перегляд історії пошуку, експорт записів, довідкова інформація

Додаток Б

Порівняльна характеристика університетських репозитаріїв України

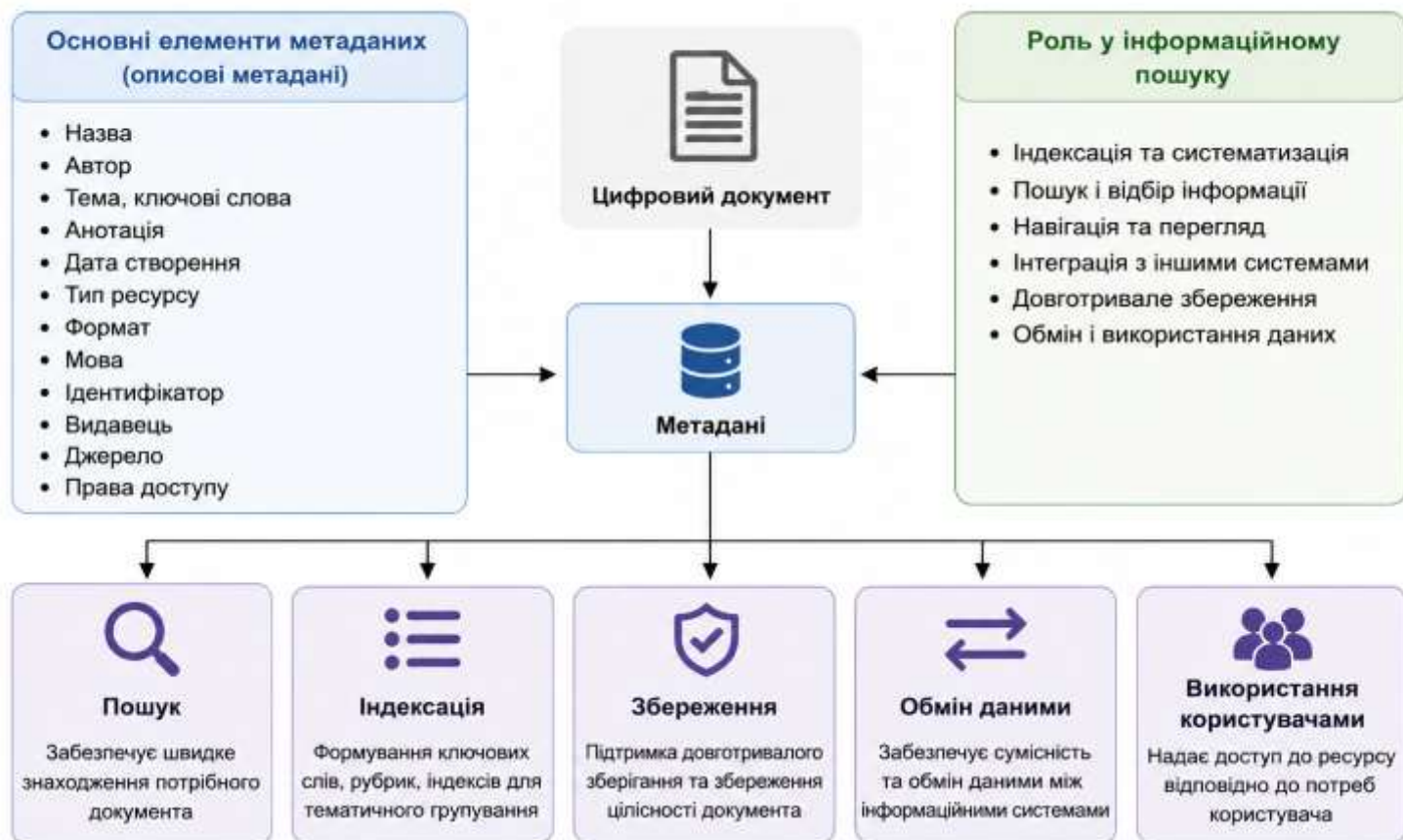
Репозитарій	Установа	Основне призначення
 eKMAIR	НаУКМА	Відкритий доступ до наукових праць
 ENPUir Electronic Repository	УДУ ім. М. Драгоманова	Збереження та поширення результатів досліджень
 IR NLTU Institutional Repository	НЛТУ України	Представлення наукового доробку університетської спільноти

Приклад структури метаданих документа в інституційному репозитарії (Dublin Core)

Елемент Dublin Core	Позначення	Приклад значення	Опис елемента
Title	dc.title	Проектування бази даних наукового доробку дослідників України та її інтеграція в електронний каталог бібліотеки й інституційний репозитарій університету	Назва документа
Creator	dc.creator	Іваненко Іван Іванович	Автор (упорядник, дослідник)
Contributor	dc.contributor	Національний лісотехнічний університет України	Установа, що зробила внесок у створення документа
Subject	dc.subject	Бібліотечна справа; інформаційні системи; електронний каталог; інституційний репозитарій; метадані; інформаційний пошук	Тема, ключові слова
Description	dc.description	У роботі розглядаються питання проектування бази даних наукового доробку дослідників України та її інтеграція з електронним каталогом бібліотеки й інституційним репозитарієм університету.	Анотація, короткий зміст документа
Publisher	dc.publisher	Національний лісотехнічний університет України	Видавець або організація, що оприлюднила документ
Date	dc.date	2025-05-20	Дата створення або публікації
Type	dc.type	Кваліфікаційна робота бакалавра	Тип ресурсу
Format	dc.format	application/pdf	Формат файлу
Identifier	dc.identifier.uri	https://ir.nltu.edu.ua/handle/123456789/4567	Ідентифікатор (URL, DOI тощо)
Source	dc.source	Електронний репозитарій НЛТУ України	Джерело походження документа
Language	dc.language	uk	Мова документа
Rights	dc.rights	© Іваненко І. І., 2025. Усі права захищено.	Права та умови використання
Relation	dc.relation	Пов'язано з: наукові публікації автора	Зв'язок з іншими ресурсами
Coverage	dc.coverage	Україна, 2025	Територіальний або часовий охоплення

Рисунок 1.3. Основні елементи метаданих цифрового документа та їх роль у процесі інформаційного пошуку

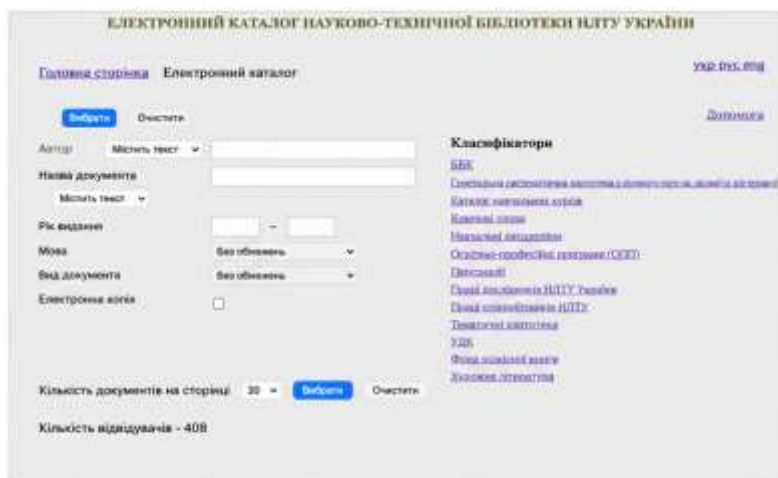

Рисунок 2.1 – Інтерфейс сторінки електронного каталогу (Додаток Г)

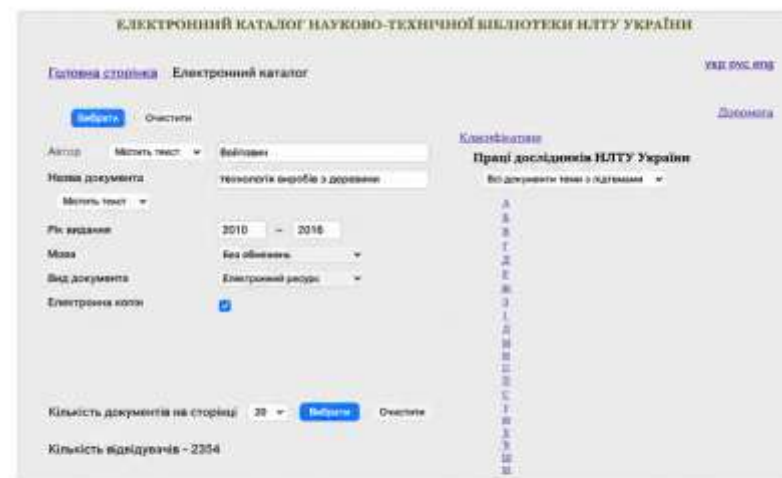

Рисунок 2.2 – Пошук у електронному каталозі (Додаток Г)

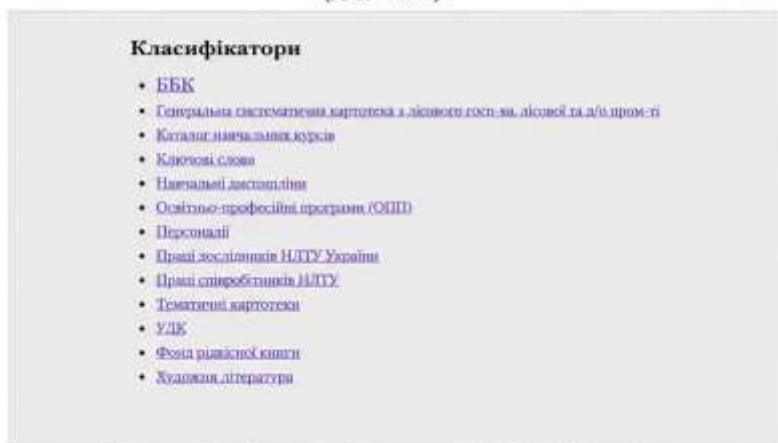

Рисунок 2.3 – Службові бази даних НТБ НЛТУ України

Рисунок 2.4 – Пошук у базі даних «Праці дослідників НЛТУ України»

ДОДАТОК Д

Рис. 2.5 – Алфавітний покажчик авторів у базі даних «Праці дослідників НЛТУ України»

ЕЛЕКТРОННИЙ КАТАЛОГ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ НЛТУ УКРАЇНИ

[Головна сторінка](#) Електронний каталог [укр](#) [рус](#) [eng](#)

Вибрати

Очистити

Допомога

Класифікатори

- » ББК
- » Генеральна систематична картотека з лісового госп-ва, лісової та д/о пром-ті
- » Каталог навчальних курсів
- » Ключові слова
- » Навчальні дисципліни
- » Освітньо-професійні програми (ОПП)
- » Персоналії
- » **Праці дослідників НЛТУ України**
- » Праці співробітників НЛТУ
- » Тематичні картотеки
- » УДК
- » Фонд рідкісної книги
- » Художня література

Праці дослідників НЛТУ України

Виберіть першу літеру прізвища автора

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І І Й К Л М

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я

Автор

Бакалярчук О. А.
Баран С. В.
Басюк Д. І.
Батюк Л. П.
Бень О. З.
Білоус В. І.
Біль М. М.
Богдан С. М.
Бойко І. М.
Бондар В. С.
Борис Я. В.
...

ДОДАТОК Д

Рис. 2.6 – Приклад бібліографічного запису документа

[Головна сторінка](#)
[Електронний каталог](#)

[укр](#)
[рус](#)
[сbg](#)

[Вибрати](#)
[Повернутись](#)

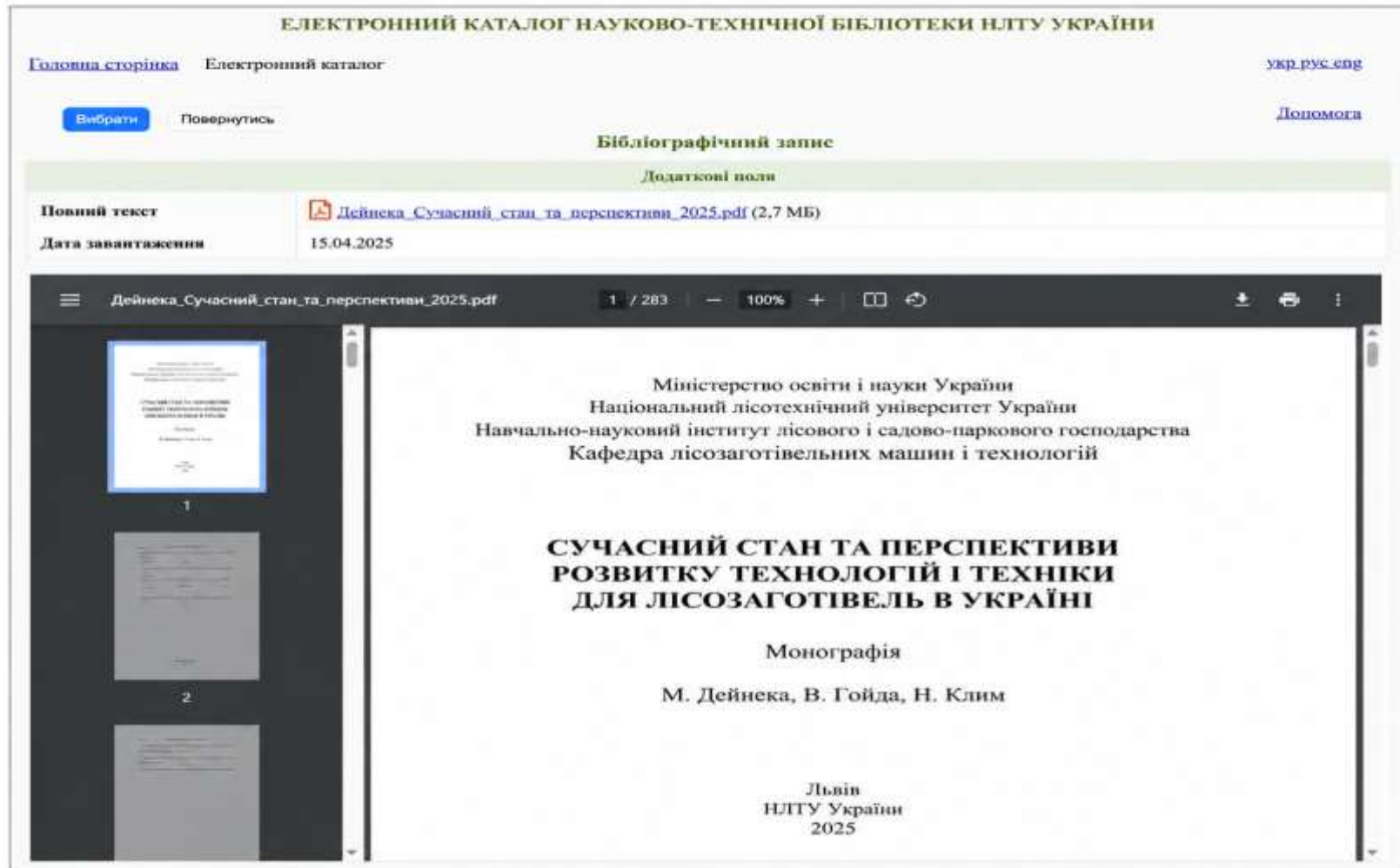
[Допомога](#)

Бібліографічний запис

Загальний опис	
Автор	Дейнека, Марина
Назва документа	Сучасний стан та перспективи розвитку технологій і техніки для лісозаготівель в Україні [Електронний ресурс] / М. Дейнека, В.Гойда, Н. Клим ; за ред. проф. М. Дейнеки. – Львів : НЛТУ України, 2025. – 283 с.
Вихідні дані	Львів : НЛТУ України, 2025.
Фізичний опис	283 с.
Мова документа	українська
Вид документа	Електронний ресурс
Тип документа	монографія
Ідентифікатор документа	http://repo.nltu.edu.ua/handle/123456789/9876
ISBN	978-617-8340-XX-X
Джерело	Праці дослідників НЛТУ України
Зміст документа	
Анотація	У монографії висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку технологій і техніки для лісозаготівель в Україні. Проаналізовано технічні засоби, технологічні процеси та напрями їх удосконалення.
Ключові слова	лісозаготівлі , технології , техніка , лісова промисловість , розвиток технологій
Тематичні рубрики	Лісове господарство , Лісозаготівлі , Технології лісозаготівель
Навчальні дисципліни	Лісозаготівельні машини і комплекси ; Технології та обладнання лісозаготівель
УДК	630*3:621.86/.87(477)(02)
Авторський знак	Д 29
Розміщення документа	
Місцезнаходження	НТБ НЛТУ України
Шифр зберігання	63:621.86(477)(02) Д 29
Примірянки	Електронна версія
Додаткові поля	
Повний текст	 Дейнека_Сучасний стан та перспективи_2025.pdf (2,7 МБ)
Дата завантаження	15.04.2025

ДОДАТОК Д

Рис. 2.7 – Приклад доступу до повнотекстового документа

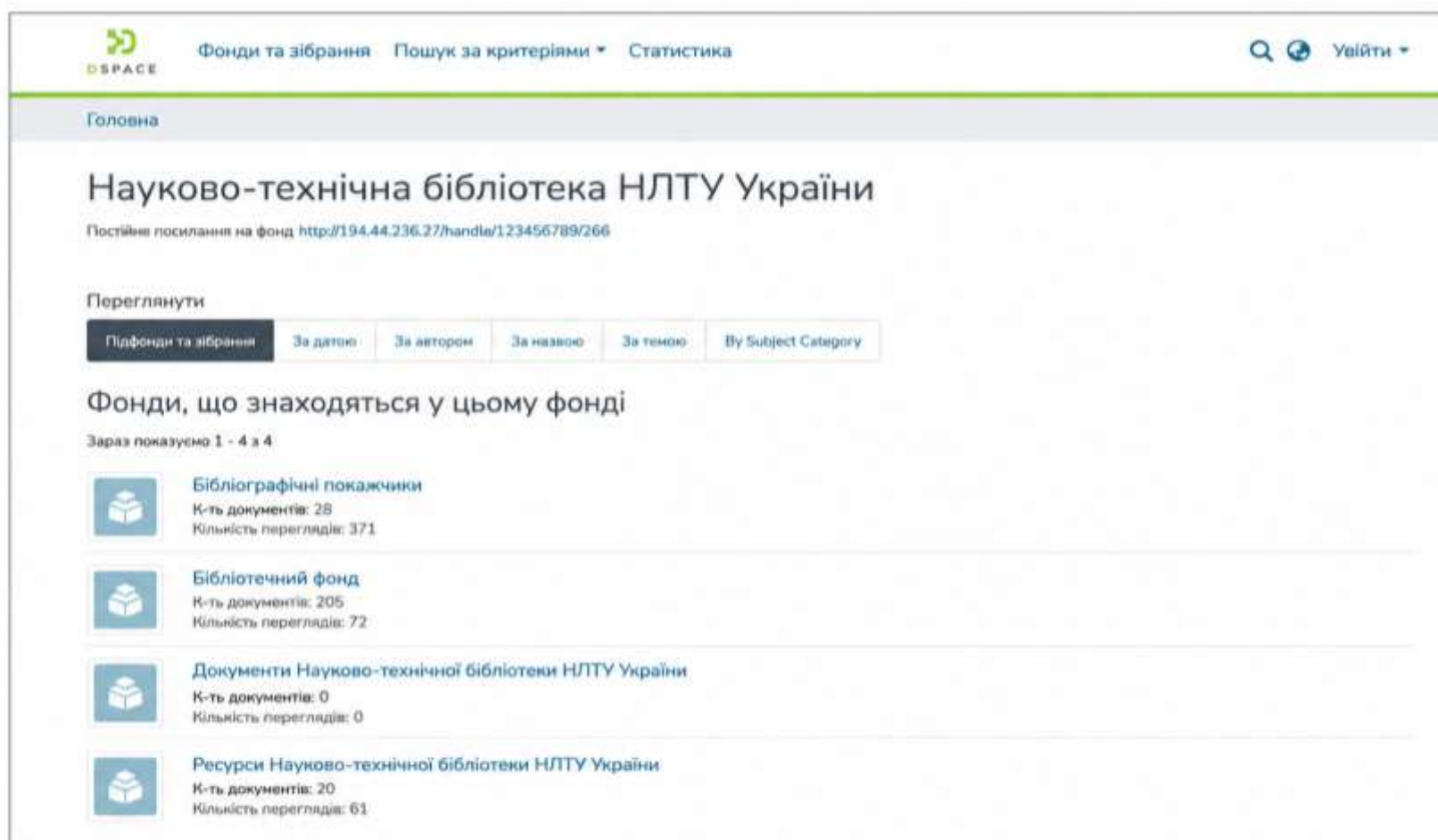

Рисунок 2.8 – Головна сторінка Інституційного репозитарію НЛТУ України

Рис. 2.9 Структура фонду «Бібліотечний фонд» в Інституційному репозитарію НЛТУ України

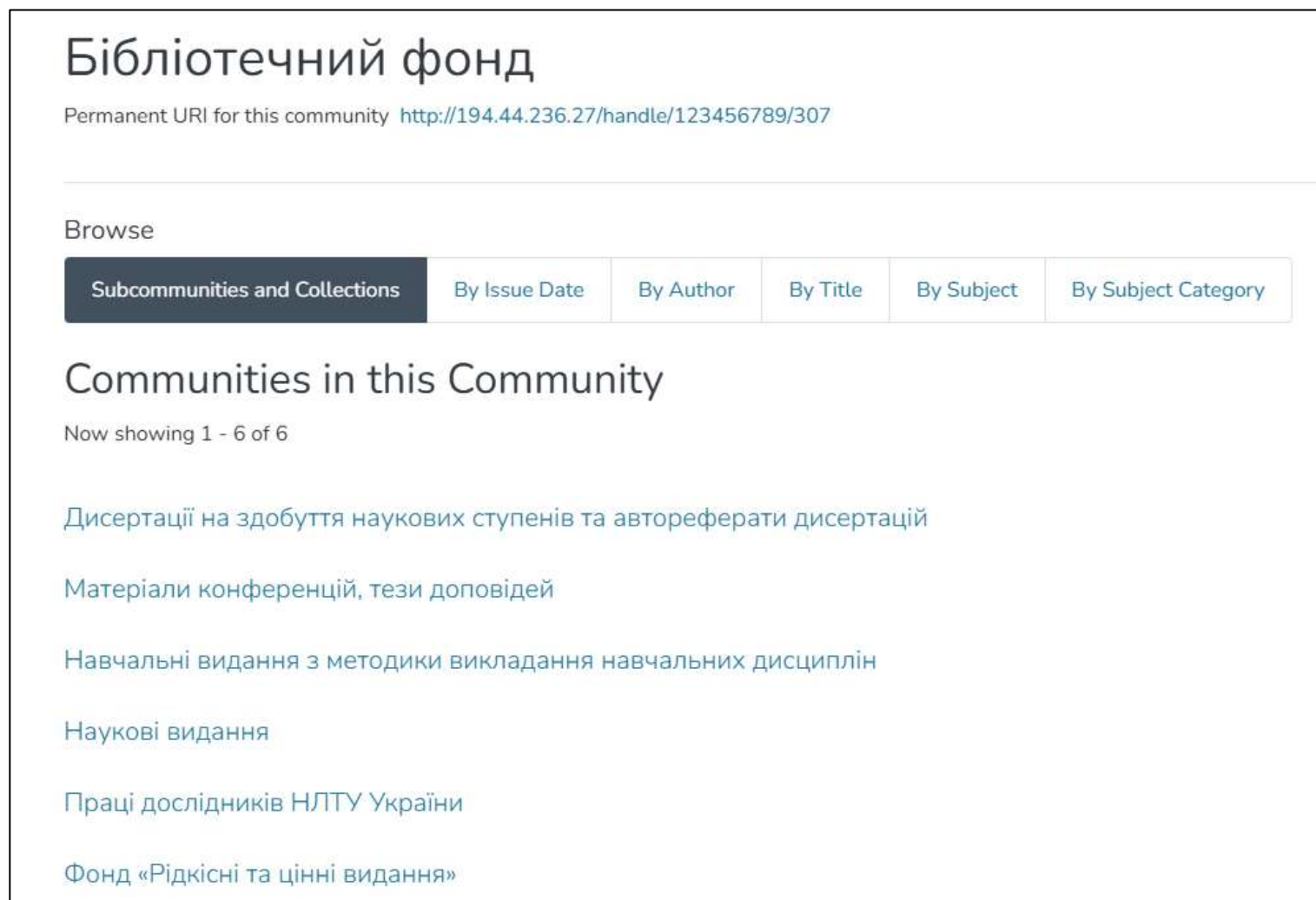
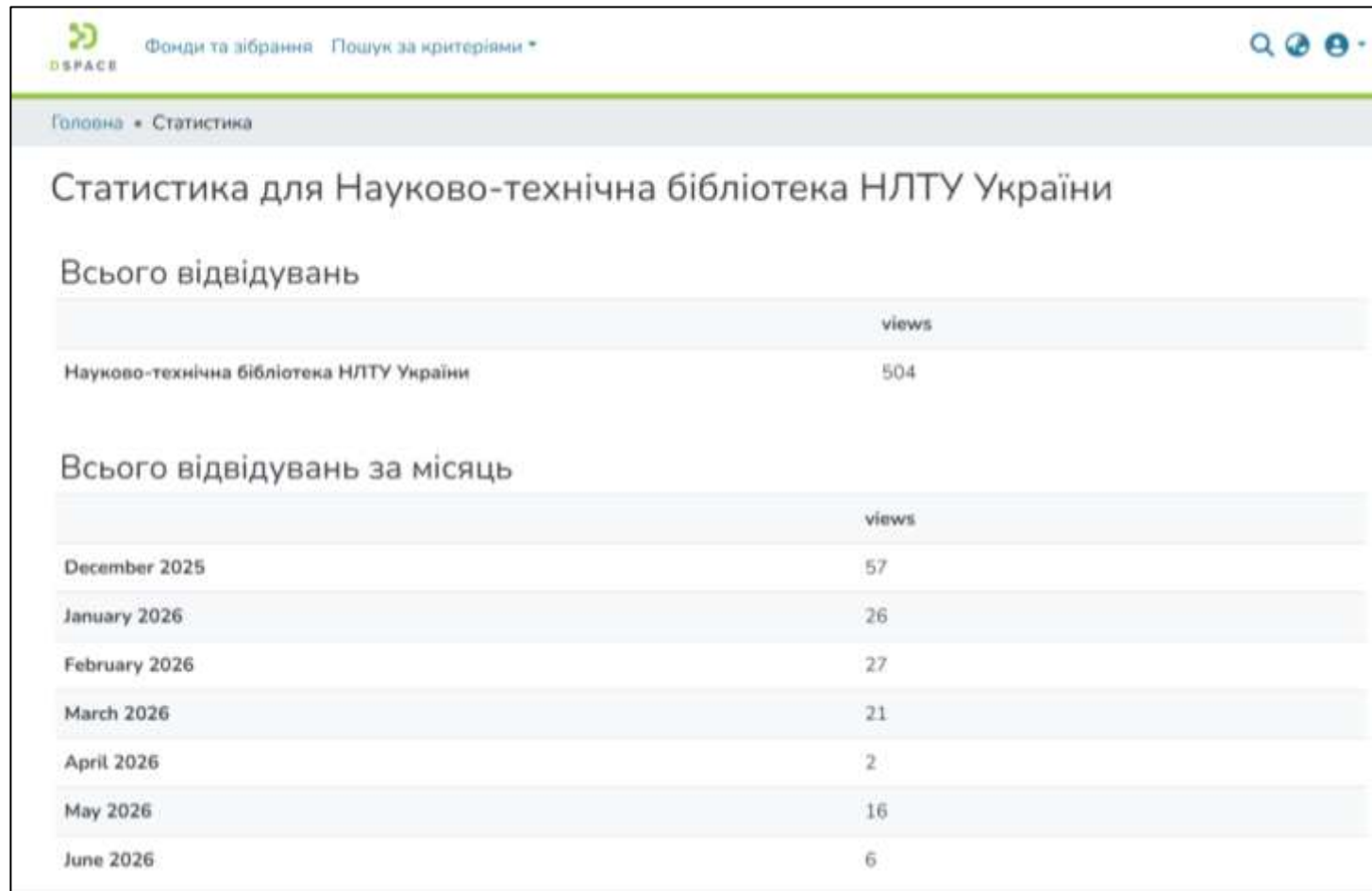
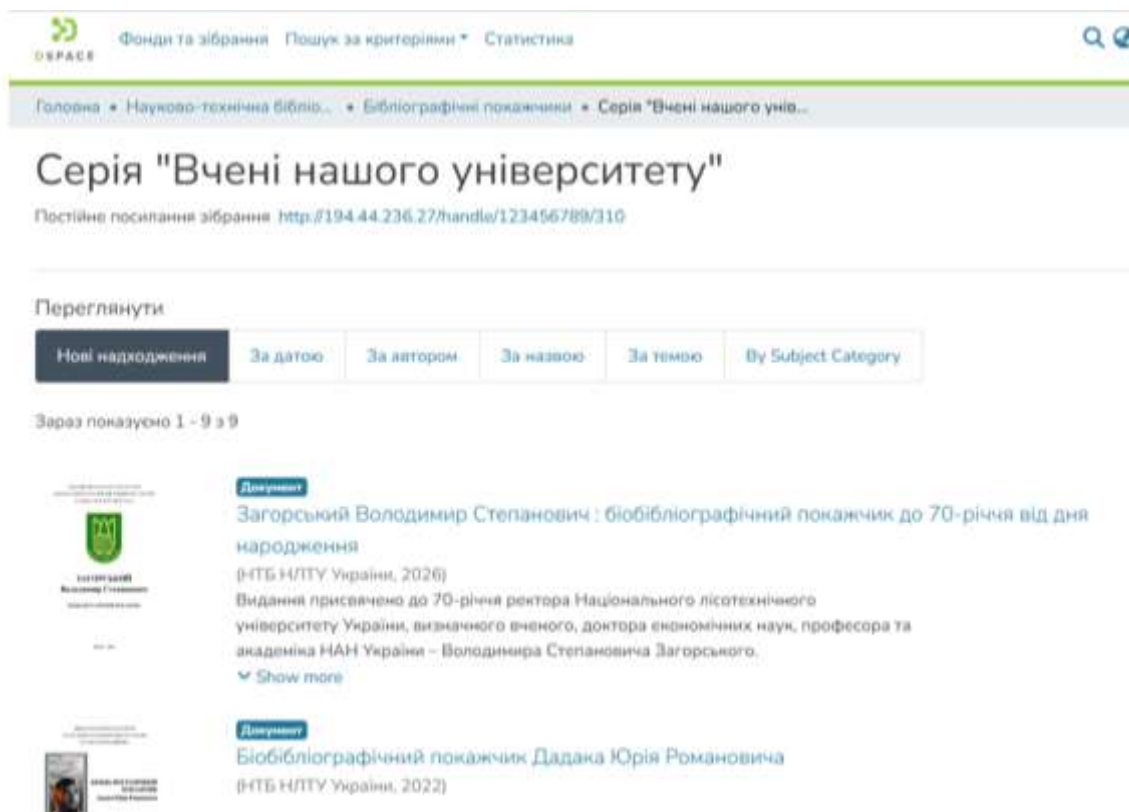

Рис. 2.10 Статистика використання колекцій НТБ НЛТУ України в Інституційному репозитарії

DSpace Фонди та зібрання Пошук за критеріями ▾ Статистика 🔍

Головна • Науково-технічна бібліо... • Бібліографічні покажчики • Серія "Вчені нашого унів..."

Серія "Вчені нашого університету"

Постійне посилання зібрання <http://194.44.236.27/handle/123456789/310>

Переглянути

Нові надходження За датою За автором За назвою За темою By Subject Category

Зараз показуємо 1 - 9 з 9

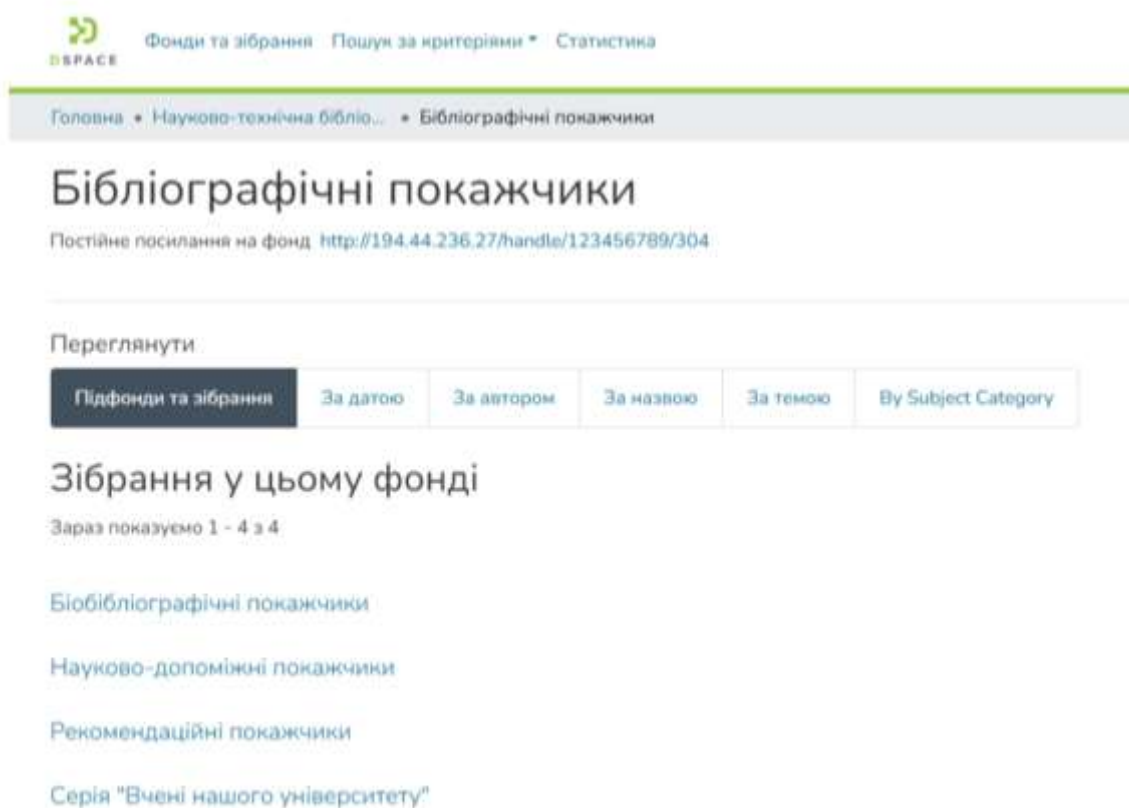

Документ
Загорський Володимир Степанович : біобібліографічний покажчик до 70-річчя від дня народження
 (НТБ НЛТУ України, 2026)
 Видання присвячено до 70-річчя ректора Національного лісотехнічного університету України, визначного вченого, доктора економічних наук, професора та академіка НАН України – Володимира Степановича Загорського.
[Show more](#)

Документ
Біобібліографічний покажчик Дадака Юрія Романовича
 (НТБ НЛТУ України, 2022)

Рисунок 2.11 – Фонд «Бібліографічні покажчики» в Інституційному репозитарії НЛТУ України

DSpace Фонди та зібрання Пошук за критеріями ▾ Статистика 🔍

Головна • Науково-технічна бібліо... • Бібліографічні покажчики

Бібліографічні покажчики

Постійне посилання на фонд <http://194.44.236.27/handle/123456789/304>

Переглянути

Підфонди та зібрання За датою За автором За назвою За темою By Subject Category

Зібрання у цьому фонді

Зараз показуємо 1 - 4 з 4

- Біобібліографічні покажчики
- Науково-допоміжні покажчики
- Рекомендаційні покажчики
- Серія "Вчені нашого університету"

Рисунок 2.12 – Серія «Вчені нашого університету» в Інституційному репозитарії НЛТУ України

Додаток И

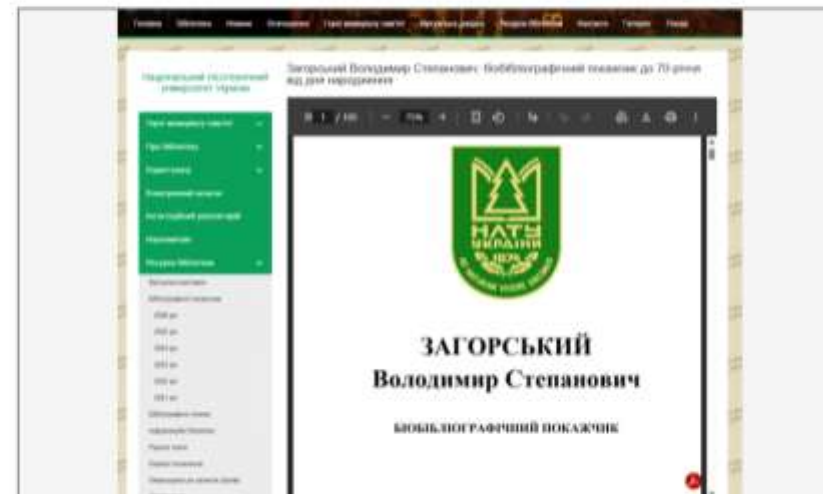
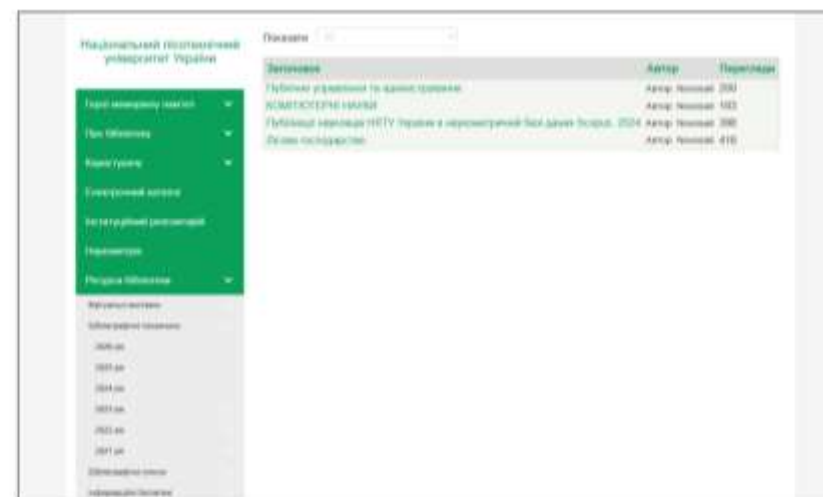

Рисунок 2.13 – Представлення бібліографічних ресурсів на вебсайті НТБ НЛТУ України

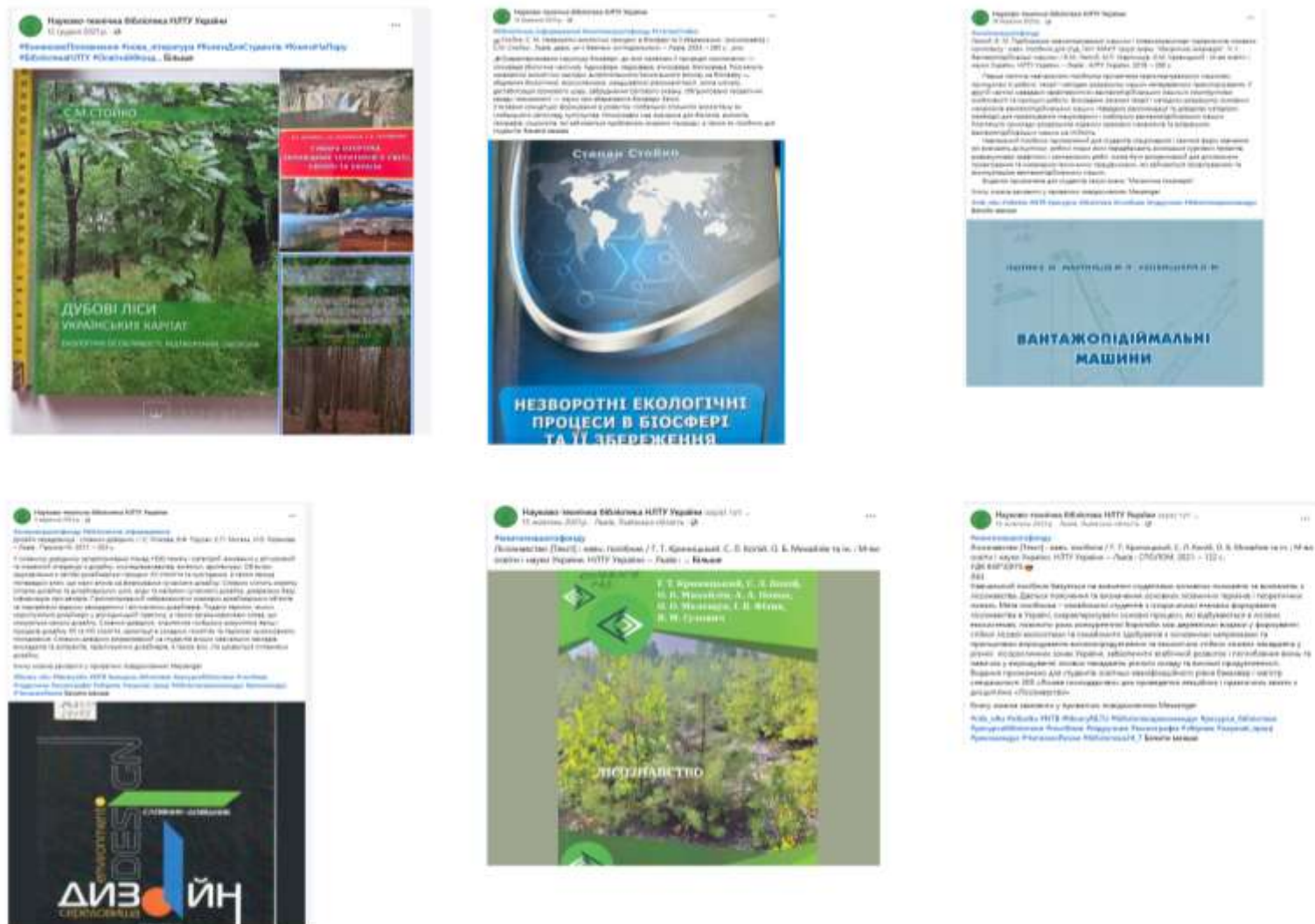

Рисунок 2.14 – Представлення наукових видань на сторінці НТБ НЛТУ України у Facebook

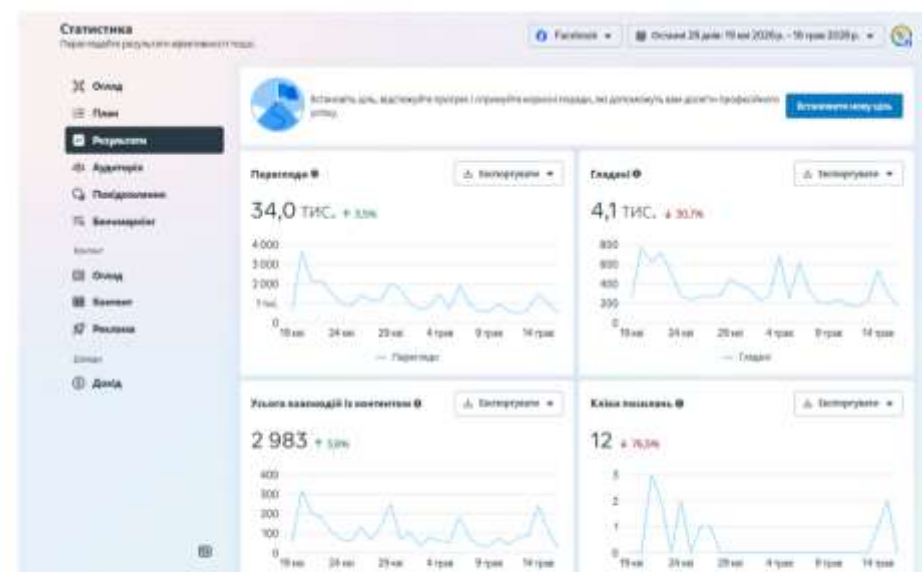
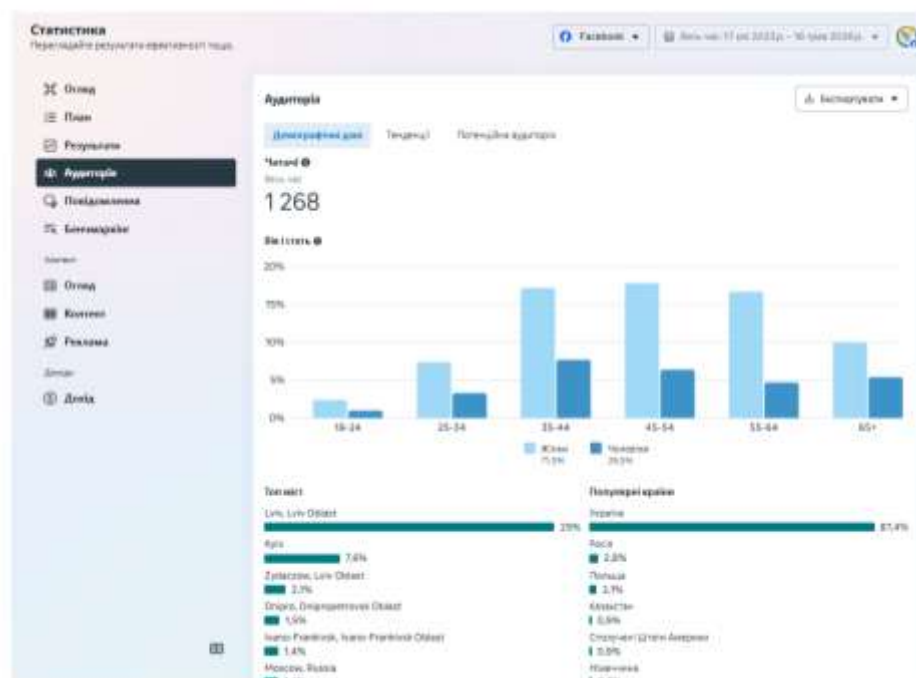

Рисунок 2.15 – Статистичні показники сторінки НТБ НЛТУ України у Facebook

Бібліотека [БД: Library (Interbase)] - (Каталог документів)

Запуск: Форми: Каталог тем: Таблиця: Документ: Параметри: Вікна: Довідка

Вид документа: <Вс> | <Вс> | Всі документи тем з підтематик: Основні економічної теорії

Результати пошуку

Класифікатори

Шифр д-та	Авторів знак	Автор	Назва	Місце видання	Видавництво	Дата/Рік вид.	К-ть стр.
336	A33	Абчук В.А.	Задання по економіці: 300 бізнес-шансів	СПб	ДЕАН	1999	168
336	A87	Аржієєв С.І.	Державна транзакційна політика та структури	Харків	Констант	2006	108
336	Б33	Башнян Г.І.	Метрологічні економічні системи	Львів	Новий Св	2005	108
336	Б33	Башнян Г.І.	Про періодичну матрицю економічних систем	Львів	Вид-во Лі	2003	115
336	Б33	Башнян Г.І., Копи І.М., Сло	Ринкові економічні системи: проблеми станов.	Львів	ЛКА	2001	212
336	Б33	Башнян Г.І., Третяк Г.С.	Ефективність дерегуляції економічних систем	Львів		2008	502
336	Б33	Башнян Г.І., Туркошій Ю.І.	Ефективність капіталізації і лібералізації екон.	Львів	Вид-во Лі	2008	480

Бібліографічний опис документа

Бібліопис документа

Загальні відомості | Спеціальні поля | Тематика | Вкладення | Книга

Шифр: 336 | К-ть стр.: 2

Форм. номер: | Додатков:

Тип літератури: Навчальна | Анотація:

Дата реєстр.: 22.07.08 | Тематика (ТТ):

Вид автор.: Персона | Тематика (ТТ):

Автор. знак: М71 | Вкладення:

Автор: Мішкін Ф.С. | Вкладення:

Економіка: Банківська справа і фінансових | Вкладення:

Місце видання: Львів | Вкладення:

Видавництво: Основи | Вкладення:

Видання: 1998 | Вкладення:

ISBN: 9665001507 | Вкладення:

Обсяг: 963 с. | Вкладення:

ББК: УД | Вкладення:

Мова: Українська | Вкладення:

Кількість примірників: 2 | В наявності: 2

Поле | Значення

Перший автор (F) | Головний автор: Мішкін Фредерик С.

Відомості щодо назви (F) | Назва оригіналу: The Economics

Інформація про переклад | Автор: Frederic S. Mishkin

Загальна інформація (F) | Країна публікації: Україна; Формат: Високий друк.

Серія (F) | Серія:

Примітки (F) | Мова рецензії: Українська; Читачів аудиторія: Для тит.

Посилання на електронну версію (за наявності)

Тематичні класифікатори (приклад: Дисципліни: Назначення: теорія)

Адресний пошук – за автором, назвою, роком, видавництвом тощо.

Тематичний пошук – за рубриками, дисциплінами, напрямками досліджень.

Рисунок 2.16 – Інтеграція бази даних «Праці дослідників НЛТУ України» у систему пошуку електронного каталогу та використання класифікаторів

Не захищено — ecb.nltu.edu.ua

**Науково-технічна бібліотека
НЛТУ України**
Електронний каталог

Вхід в систему | Мої формуляри | Мій вибір | Допомога

Мова: Українська

Електронний каталог > Бази даних >

Пошук в електронному каталозі

- Простий пошук
- Розширений пошук
- Професійний пошук
- Пошук за формою CCL

Бази даних

- Електронний каталог
- Праці дослідників НЛТУ України**
- Праці співробітників НЛТУ
- Фонд рідкісної книги
- New

Інформація

- Про бібліотеку
- Правила користування
- Часті запитання
- Умови використання
- Зворотній зв'язок

Електронний каталог / Бази даних / Праці дослідників НЛТУ України

Праці дослідників НЛТУ України

І ТА

Ключові слова: лісове господарство

УДК: 630*

Рік видання: рівний 2020

Пошук Очистити

Результати пошуку: Знайдено записів: 27

Сортувати за: Роком видання Порядок: За спаданням Кількість записів: 10 Сторінка: 1 2 3

☐ Сучасні підходи до ведення лісового господарства в умовах змін клімату

Автор(и): Коній, Л. І.

Рік видання: 2020

Вихідні дані: Львів : НЛТУ України, 2020. — 152 с.

УДК: 630:551.58

Тематичні рубрики: лісове господарство; зміни клімату; сталий розвиток лісів

Ключові слова: лісове господарство, кліматичні зміни, адаптація лісів, лісівництво

Електронний ресурс: [Повний текст \(PDF\)](#)

Рисунок 2.17 – Інтеграція бази даних «Праці дослідників НЛТУ України»
в систему пошуку електронного каталогу НТБ НЛТУ України

Рис. 2.18 Пошук документів за навчальними дисциплінами

Науково-технічна бібліотека НЛТУ України
Електронний каталог

Вхід в систему | Мої формуляри | Мій вибір | Допомога

Мова: Українська

Електронний каталог > Класифікатори > Навчальні дисципліни

Пошук в електронному каталозі
Простий пошук
Розширений пошук
Професійний пошук
Пошук за формою CCL

Бази даних
Електронний каталог
Праці дослідників НЛТУ України
Праці співробітників НЛТУ
Фонд рідкісної книги
New

Класифікатори
УДК
Ключові слова
Навчальні дисципліни
Персоналії
Тематичні картотеки
Освітньо-професійні програми (ОПП)
Каталог навчальних курсів

Інформація
Про бібліотеку
Правила користування

Навчальні дисципліни

Навчальна дисципліна: Лісове господарство

Факультет: Лісотехнічний факультет

Рівень освіти: Усі

Сортування: За назвою дисципліни

Пошук Очистити

Результати пошуку: Знайдено записів: 18

№	Навчальна дисципліна	Факультет	Рівень освіти	К-ть записів
1	Лісове господарство	Лісотехнічний факультет	Бакалавр	412
2	Лісове господарство	Лісотехнічний факультет	Магістр	256
3	Лісівництво	Лісотехнічний факультет	Бакалавр	298
4	Лісівництво	Лісотехнічний факультет	Магістр	187
5	Лісові культури	Лісотехнічний факультет	Бакалавр	164
6	Лісова таксація	Лісотехнічний факультет	Бакалавр	142
7	Лісова таксація	Лісотехнічний факультет	Магістр	98
8	Лісознавство	Лісотехнічний факультет	Бакалавр	176
9	Лісознавство	Лісотехнічний факультет	Магістр	123
10	Охорона лісу	Лісотехнічний факультет	Бакалавр	189

Сторінка: 1 2

Науково-технічна бібліотека
НЛТУ України
Електронний каталог

Вхід в систему | Мої формуляри | Мій вибір | Допомога

Мова: Українська

Електронний каталог > Пошук > Розширений пошук

Пошук в електронному каталозі
Простий пошук
Розширений пошук
Професійний пошук
Пошук за формою CCL

Бази даних
Електронний каталог
Праці дослідників НЛТУ України
Праці співробітників НЛТУ
Фонд рідкісної книги
New

Класифікатори
УДК
Ключові слова
Навчальні дисципліни
Персоналії
Тематичні картки
Освітньо-професійні програми (ОПП)
Каталог навчальних курсів

Інформація
Про бібліотеку
Правила користування
Часті запитання
Умови використання
Зворотний зв'язок

Розширений пошук

Пошуковий запит

Ключові слова: лісове господарство

І ТА: Автор: Копій Л. І.

Рік видання: більше або дорівнює: 2018

Мова документа: Українська

Тип документа: Монографія

База даних: Праці дослідників НЛТУ України

Пошук Очистити

Обмеження пошуку

Рік видання з: 2018 по: 2024

Наявність повного тексту: Усі документи

Кількість записів на сторінці: 20

Рисунок 2.20 – Форма параметричного пошуку
в електронному каталозі

Науково-технічна бібліотека
НЛТУ України
Електронний каталог

Вхід в систему | Мої формуляри | Мій вибір | Допомога

Мова: Українська

Електронний каталог > Пошук > Розширений пошук

Пошук в електронному каталозі
Простий пошук
Розширений пошук
Професійний пошук
Пошук за формою CCL

Бази даних
Електронний каталог
Праці дослідників НЛТУ України
Праці співробітників НЛТУ
Фонд рідкісної книги
New

Класифікатори
УДК
Ключові слова
Навчальні дисципліни
Персоналії
Тематичні картки
Освітньо-професійні програми (ОПП)
Каталог навчальних курсів

Інформація
Про бібліотеку
Правила користування
Часті запитання
Умови використання
Зворотний зв'язок

Результати пошуку

Пошуковий запит:
(Ключові слова = лісове господарство) і (Автор = Копій Л. І.) і (Рік видання >= 2018) і (Мова документа = Українська) і (Тип документа = Монографія) і (База даних = Праці дослідників НЛТУ України)

Знайдено записів: 8

Сортувати за: Ріком видання (за спаданням) Кількість записів на сторінці: 20

- Сучасні підходи до ведення лісового господарства в умовах змін клімату
Копій, Л. І.
Львів : НЛТУ України, 2020. – 152 с.
УДК 630:551.58
Електронний ресурс: [Повний текст \(PDF\)](#)
- Відтворення лісів: теорія та практика
Копій, Л. І.
Львів : НЛТУ України, 2019. – 184 с.
УДК 630:23
Електронний ресурс: [Повний текст \(PDF\)](#)
- Підвищення стійкості лісових екосистем
Копій, Л. І.
Львів : НЛТУ України, 2018. – 168 с.
УДК 630:502/504
Електронний ресурс: [Повний текст \(PDF\)](#)

Сторінка: 1 2 >

Рисунок 2.21 – Приклад результатів параметричного пошуку
в електронному каталозі

**ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЕЛЕКТРОННОГО КАТАЛОГУ НТБ НЛТУ УКРАЇНИ,
БАЗИ ДАНИХ «ПРАЦІ ДОСЛІДНИКІВ НЛТУ УКРАЇНИ» ТА ІНСТИТУЦІЙНОГО РЕПОЗИТАРІЮ DSPACE**

Критерій порівняння	Електронний каталог НТБ НЛТУ України	База даних «Праці дослідників НЛТУ України»	Інституційний репозитарій (DSpace НЛТУ України)
 Призначення	Бібліографічний облік документів, пошук і надання інформації про наявність документів	Представлення наукових праць дослідників університету у бібліографічному вигляді	Зберігання, довготривале архівування та відкритий доступ до повних текстів наукових документів
 Тип інформації	Бібліографічні записи на документи різних видів	Бібліографічні записи наукових праць дослідників НЛТУ України	Повні тексти документів та їхні метадані
 Програмне забезпечення	УФД/Бібліотека (автоматизована бібліотечно-інформаційна система)	Веб-орієнтована база даних (розробка НТБ НЛТУ України)	DSpace (відкрита платформа для репозитаріїв)
 Пошукові можливості	Пошук за автором, назвою, ключовими словами, шифром зберігання, роком видання тощо	Пошук за автором, назвою праці, роком видання, видом документа, тематикою, ключовими словами	Пошук за автором, назвою, ключовими словами, датою, типом документа, колекцією, підрозділом тощо
 Представлення повного тексту	Як правило, не передбачено. Надається інформація про наявність документа у фонді бібліотеки	Часткове – наявність посилань на повні тексти (за можливості)	Так. Повні тексти документів у відкритому доступі
 Структура ресурсів	Фонди бібліотеки: книги, статті, навчальні видання, періодика тощо	Наукові праці викладачів, науковців та співробітників університету	Колекції за структурними підрозділами, типами документів, тематиками
 Метадані	Бібліографічний опис (формат MARC 21)	Бібліографічний опис (на основі стандартів бібліографічного опису)	Можливість використання стандартів Dublin Core, MARC, MODS та інших
 Інтеграція з іншими системами	Обмін даними з іншими бібліотечними системами (каталогами, ЗВО тощо)	Обмежена інтеграція (переважно з електронним каталогом НТБ)	Можливість інтеграції з каталогом, ORCID, Google Scholar та іншими наукометричними системами
 Цільова аудиторія	Студенти, викладачі, працівники університету, відвідувачі бібліотеки	Науковці, викладачі, студенти, дослідники	Наукова спільнота, здобувачі освіти, дослідники, користувачі Інтернету
 Переваги	Великий обсяг бібліографічних записів, розвинений пошук, інтеграція з бібліотечними системами	Спеціалізований ресурс, орієнтований на представлення наукового доробку університету	Відкритий доступ, довготривале зберігання, поширення наукових результатів у глобальному середовищі
 Основні обмеження	Відсутність прямих посилань на повні тексти документів	Неповне охоплення повнотекстових ресурсів, обмежена інтеграція з репозитарієм	Потребує системного наповнення, уніфікації метаданих та узгодження з каталогом

Висновок:

Поєднання можливостей електронного каталогу, бази даних «Праці дослідників НЛТУ України» та інституційного репозитарію DSpace дозволить створити інтегрований інформаційний ресурс, який забезпечить комплексне представлення, збереження та поширення наукового доробку дослідників України.

Рис. 3.1 Концепція інтеграції електронного каталогу та інституційного репозитарію НЛТУ України

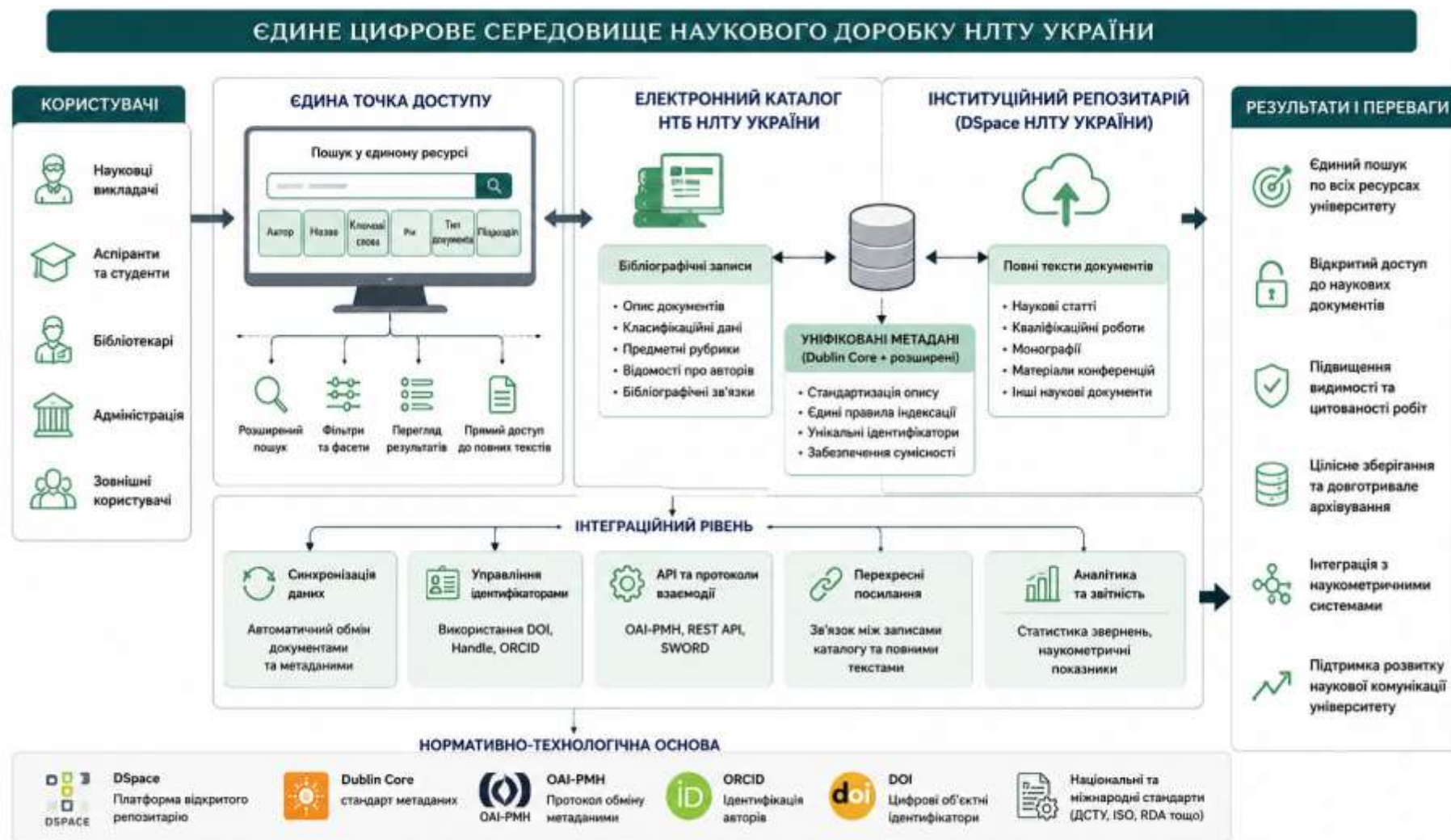
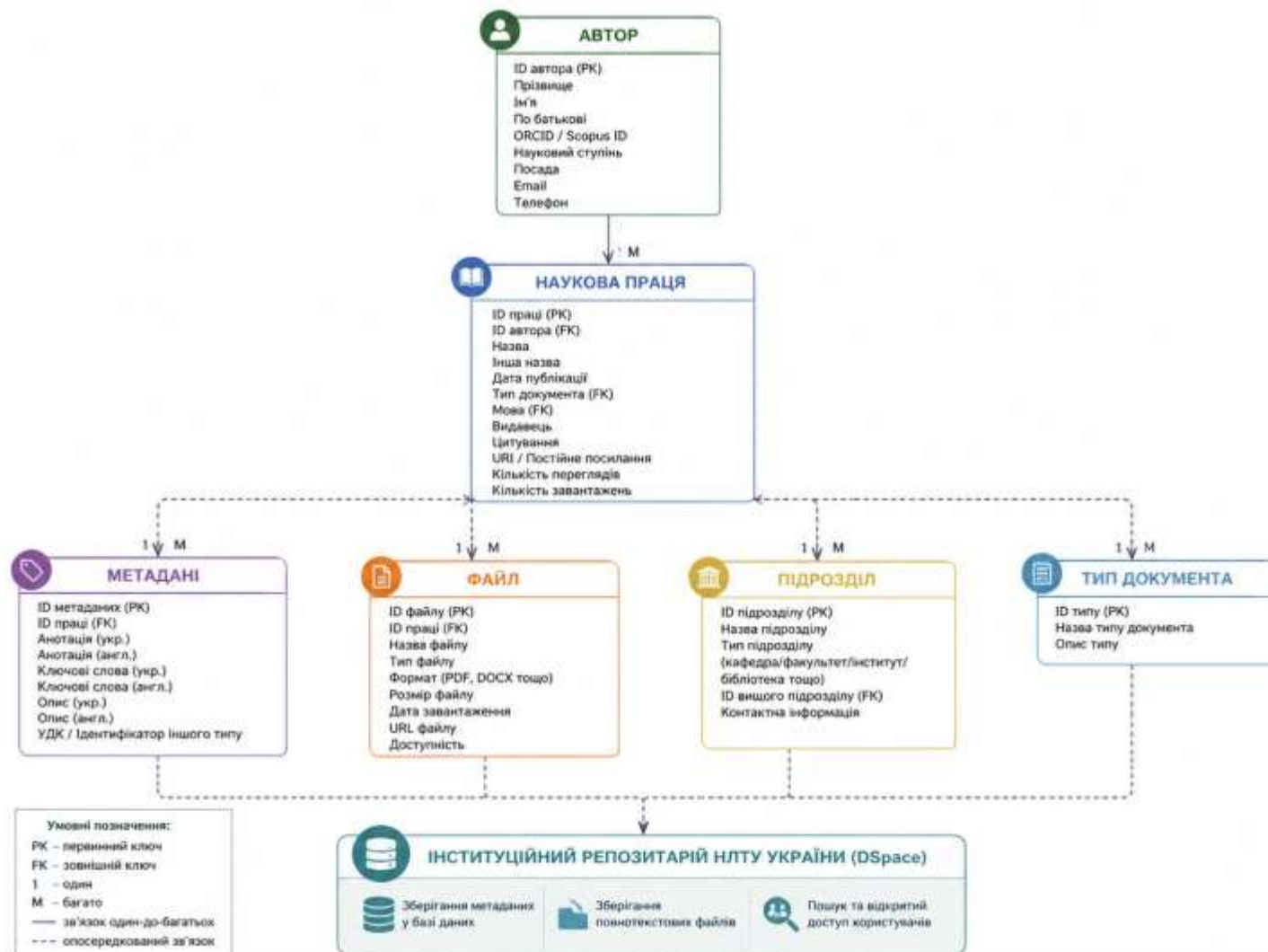

Рис 3.2 Концептуальна структура бази даних наукового доробку дослідників НЛТУ України

Таблиця 3.1. Основні сутності (елементи) проєктованої бази даних

Сутність		Призначення
	Автор	Зберігання інформації про науковця
	Наукова праця	Основний інформаційний об'єкт
	Метадані	Описові характеристики документа
	Файл	Повний текст документа
	Підрозділ	Кафедра, інститут, факультет
	Ідентифікатор	URI, DOI, ISBN, ISSN

Таблиця 3.2 Структура метаданих проєктної бази даних

Поле БД	Dublin Core	Призначення
Автор	<i>dc.creator</i>	Ідентифікація автора
Назва	<i>dc.title</i>	Назва документа
Інша назва	<i>dc.title.alternative</i>	Назва іншою мовою
Дата	<i>dc.date</i>	Рік публікації
Видавець	<i>dc.publisher</i>	Видавництво
Анотація	<i>dc.description.abstract</i>	Короткий зміст
Ключові слова	<i>dc.subject</i>	Тематичний пошук
Тип документа	<i>dc.type</i>	Вид документа
Мова	<i>dc.language</i>	Мова документа
URI	<i>dc.identifier.uri</i>	Посилання на ресурс

Рис. 3.3 Модель інформаційного запису

На основі реального запису репозитарію:

Таблиця 3.3 Очікуванні результати впровадження інтегрованого ресурсу наукового доробку НЛТУ України

№ з/п	Наявний стан	Очікуваний результат після інтеграції
1.	 Електронний каталог та інституційний репозитарій функціонують як окремі інформаційні ресурси	Формування єдиного інформаційного середовища представлення наукового доробку
2.	 Для пошуку документів користувачеві необхідно звертатися до різних ресурсів	Єдина точка доступу до бібліографічної та повнотекстової інформації
3.	 Частина документів представлена лише бібліографічним описом або окремими файлами	Забезпечення швидкого доступу до повного тексту через URI-посилання
4.	 Відомості про наукові праці містяться в різних інформаційних масивах	Централізований облік та систематизація наукового доробку університету
5.	 Існує ризик дублювання електронних документів у різних системах	Використання репозиторію як єдиного середовища зберігання цифрових об'єктів
6.	 Актуалізація інформації потребує внесення змін у декілька ресурсів	Оновлення інформації через одне джерело зберігання документів
7.	 Обмежені можливості представлення результатів наукової діяльності університету	Підвищення доступності, видимості та популяризації наукового доробку НЛТУ України
8.	 Ускладнений моніторинг наукової активності дослідників	Формування впорядкованої бази даних «Праці дослідників НЛТУ України» та можливість подальшої аналітики

Рис. 3.4 Модель практичної реалізації інтегрованого ресурсу наукового доробку НЛТУ України

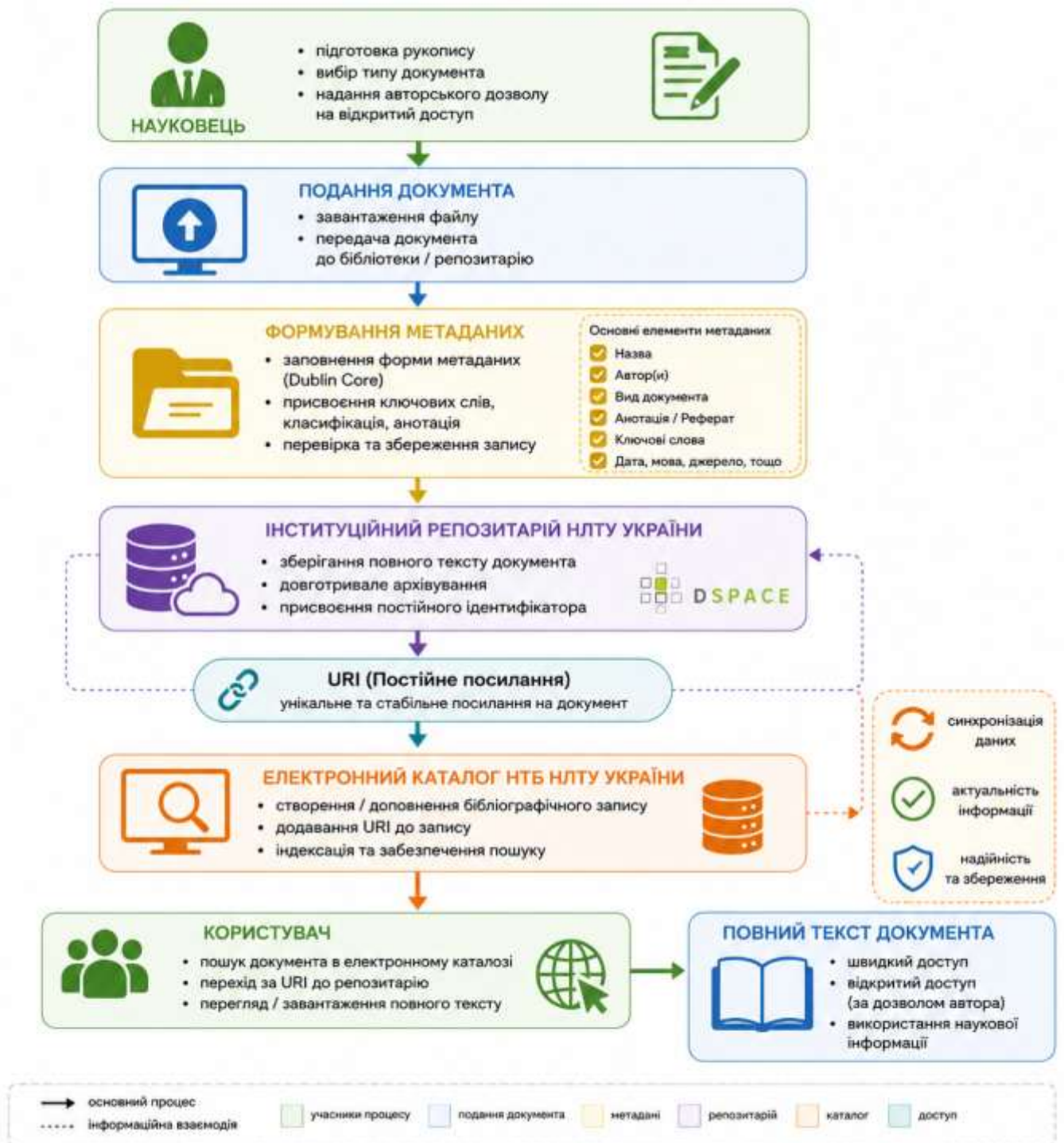

Рис. 3.5 Алгоритм інтеграції документа між інституційним репозитарієм та електронним каталогом НТБ НЛТУ України

